

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

TEGEVUSARUANNE 2006

TEGEVUSKAVA 2007

SISUKORD

EESSÕNA	5
ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE	7
EELARVE JA RAHASTAMINE	9
HALDUSTEGEVUS	13
SEADUSANDLUS JA NORMDOKUMENDID	14
PERSONAL	16
INFOTEHNOLOOGIA JA TELEKOMMUNIKATSIOON	19
KOGUD JA SÄILITAMINE	21
RAAMATUKOGU- JA INFOTEENUSED	24
ARENDUS- JA TEADUSTEGEVUS	28
KOOSTÖÖ	33
KULTUURIKESKUS	36
PARLAMENDIRAAMATUKOGU	38
RRi näitarvud 2005 ja 2006	41
LISA 1 Kogud	46
LISA 2 Väljaanded	47
LISA 3 RRI töötajate publikatsioonid	50
LISA 4 RRI töötajate ettekanded	52
LISA 5 Raamatukogutöötajate täiendkoolitus	54
LISA 6 Näitused	56

EESSÕNA

Raamatukogu arengu seisukohalt oli 2006. aasta olulisemaid sündmusi Eesti Rahvusraamatukogu seaduse muutmise seaduse vastuvõtmine. Selles määratleti rahvuslike kultuuriväärtuste ja infovarade kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemise kõrval põhiülesandeks teadus- ja arendustegevus. See muudatus lõi Rahvusraamatukogule võimaluse omandada teadus- ja arendusasutuse staatus ning eelduse arendustegevuse paremaks rahastamiseks.

Kuigi Rahvusraamatukogu alustas elektroonilist infoteenindust juba 1993. aastal ja tänaseks on raamatukogu veebilehel pakutavate e-teenuste hulk kasvanud mitmekordseks, on kasutajate vajaduste rahuldamiseks vaja luua sidusjuurdepääs e-teenustele. Näeme selles oma esmaülesannet. Sama oluline on algupärase elektrooniliselt loodud informatsiooni kogumine, ennetamaks selle hävimist ja tagamaks kättesaadavust tulevikus, aga samuti analoogteavikute digiteerimine. Järgides meie strateegilisi dokumente *Eesti Rahvusraamatukogu arengukava aastani 2010*, *Eesti Rahvusraamatukogu arendusprojektid ja IT arengukava aastateks 2002-2006* ja *Rahvusteaviku säilitamine. Analüüs ja tegevuskava aastani 2007*, on loodud e-raamatukogu edasiseks arendamiseks infotehnoloogiline ja organisatsiooniline keskkond. Pikemas perspektiivis seadis konkreetseid sihid 2006. aastal laiapõhjaliste arutelude ja süvaanalüüside tulemusena valminud *Eesti Rahvusraamatukogu e-raamatukogu arengukava aastateks 2007-2012*.

2007. aasta esitab Rahvusraamatukogule olulise ülesandena e-raamatukogu arenduste rakendamise, milleks hangitakse tarkvara Metalib ning alustatakse e-kogude ja teenuste sidumiseks ning infootsingu võimaldamiseks e-raamatukogu portaali loomist. Lugejate autentimissüsteemi loomiseks koostatakse ülesande püstitus.

2006. aasta algul liitus Eesti Rahvusraamatukogu Euroopa rahvusraamatukogude andmekogude ühtse veebiportaaliga *Euroopa Raamatukogu*. Uue teenusena võimaldatakse selles portaalis teha ühisotsingut Euroopa 15 rahvusraamatukogu (Austria, Eesti, Hollandi, Horvaatia, Itaalia, Läti, Portugali, Prantsusmaa, Soome, Saksamaa, Serbia, Sloveenia, Suurbritannia, Šveitsi, Taani) digitaalsetes ja bibliograafilistes andmekogudes. Viie aasta jooksul soovitakse kättesaadavaks teha 45 rahvusraamatukogu andmekogud. Eesti Rahvusraamatukogu andmekogudest liideti teenusega e-kataloog ESTER, digitaalne arhiiv DIGAR, artiklite bibliograafiline andmebaas ISE ja õiguskirjanduse andmebaas BIE.

Taas saavutas RR laiemat rahvusvahelist kõlapinda Euroopa Komisjoni projekti TEL-ME-MOR lõppkonverentsi *Kultuuri- ja teaduspärandi digitaalne tulevik (The Digital Future of Cultural and Scientific Heritage)* korraldamisega. Konverentsil anti ülevaade projekti TEL-ME-MOR tulemustest, kajastati maailmas ja Euroopas toimuvaid arenguid digitaalraamatukogunduse valdkonnas ning esitati soovitusi EKle ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, milliseid arendustegevusi tuleks edaspidi senisest rohkem finantseerida, et tagada parem juurdepääs Euroopa Liidu liikmesriikide kultuuripärandile. Üks keskseid teemasid oli *Euroopa Raamatukogu* arendamine projekti *European Digital Library* raames.

Rõõmustav oli, et ELi projekti ReUSE eduka lõppemise järel kutsuti Rahvusraamatukogu osalema uutes projektides, nagu EoD - *E-book on Demand* (e-raamat tellimisel) ja DIGMAP, mille eesmärk on töötada välja tehnilised lahendused skaneeritud ajalooliste kaartide indekseerimiseks ning otsinguks. 2007. aastal on meie töötajatel taas võimalus näidata oma professionaalset taset, kui avanevad uued projektid Euroopa Digitaalraamatukogu loomiseks.

1. juunist 2006 hakkas kehtima sudeksemplari seaduse muudatus, millega lisandus Rahvusraamatukogule võrguväljaannete süstemaatilise kogumise, arhiveerimise ja lugejatele kättesaadavaks tegemise kohustus.

Saavutamaks Rahvusraamatukogu peamist eesmärki - klientide rahulolu teenuste ja teenindamisega, korraldati Dive Service Quality Development OÜ ja Inscape Baltic abil teeninduse testimine. Tulemused andsid võimaluse luua teeninduse kvaliteedi järjepideva arengu alus ning saada ühtlasi

tagasisidet eelnevate koolituste efektiivsusest. Samal eesmärgil toimus raamatukogus 23. oktoobrist 4. novembrini ulatuslik lugejaküsitlus *Teeme raamatukogu paremaks* raamatukoguteenuse kvaliteedi hindamiseks. 1011 laekunud vastust on üle ootuste suurepärase tulemus, et eelseisval aastal teha järeldusi, uuendusi ja muudatusi.

Toetudes aastakümnete pikkusele koolituskogemusele ning lähtudes seadusjärgsest õigusest erialaseks nõustamiseks ja täiendkoolituseks, alustas RR uue algatusena raamatukoguhoidjate kutsekoolitust. Raamatukoguhoidja III kutsekoolituse programmi (600 tundi lähiõpet ja iseseisvat tööd) teostavad RRi töötajad ning külalislektorid, kes tunnevad hästi raamatukogu- ja infotööd, on kursis raamatukogunduse arenguga ning omavad teadustöö- ja koolituskogemusi.

Kogude säilitusalasest tegevusest väärib tähelepanu *Eesti Rahvustrükise Punase Raamatu* projekti õnnestunud juhtimine, hübriidskanneri käivitamine ning mikrofilmide registri tarkvara loomine.

Eesti raamatukogunduse sündmuseks kujunes raamatukoguteadlase Boriss Volodini (1950-2005) monograafia *Maaailma raamatukogude ajalugu* eestikeelse tõlke ilmumine.

Jätkus raamatukogu ruumide remont ja tehniliste süsteemide renoveerimine. Uue ilme said arhiivkogu ja õiguskirjanduse lugemissaal ning suur konverentsisaal, valmis tarbeveesüsteem ja alustati tuletõrjesignalisatsiooni uuendamist. 2007. aastal on kavandatud põhjalik remont hoone peasissekäigus ja vestibüülis, kunstide teabekeskuses jm.

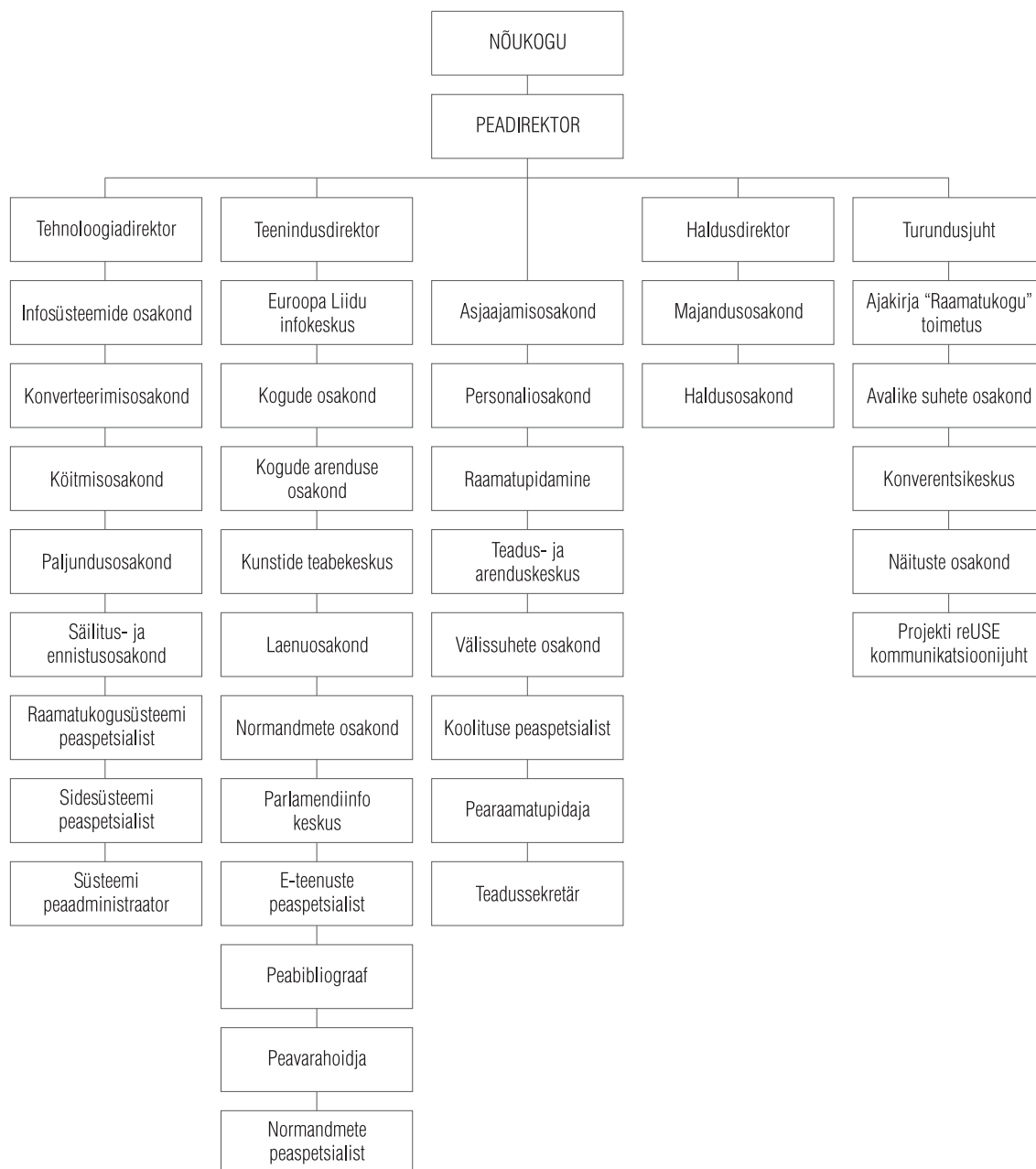
2007. aastal korraldatakse IV Infopoliitika foorum *Inforuumis kaotsi läinud*, kuhu on esinema kutsutud maailma tunnustatuim Google'i ekspert Stephen E. Arnold. Järjekordse Baltimaade rahvusraamatukogude seminarlaagri korraldab seekord Eesti Rahvusraamatukogu, teemaks *Library as a space and place*.

Tiiu Valm
Rahvusraamatukogu peadirektor

ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE

Raamatukogu organisatsioon toimis 2006. aastal stabiilselt, olulisi **struktuurimuutusi ei olnud**. Eelmiste aastate suured struktuuriüksuste ühendamised õigustasid end täielikult ja seetõttu puudus vajadus neid korrigeerida.

Töö ümberkorraldamisel koondati 1,5 ametikohta (kogude osakonnas üks raamatukoguhoidja ametikoht ja välissuhete osakonnas pool konsultandi ametikohta) ning ELi projektide käivitumisega loodi ajutiselt projektides osalemise ajaks 5,5 ametikohta (projekt DIGMAP 2 ametikohta ja projekt EoD 3,5 ametikohta).

Arvestades digitaalse informatsiooni hulga kasvu ning tagamaks raamatukogu kasutaja rahulolu pidevalt muutuv infotehnoloogilises keskkonnas, valmis põhjalike arutelude tulemusena *Eesti Rahvusraamatukogu e-raamatukogu arengukava aastateks 2007-2012*. E-raamatukogu välja-

arendamine nõuab RRilt eelkõige uue kvaliteediga infotehnoloogilise keskkonna loomist, kuid vajaduse korral tehakse ka muudatusi raamatukogu organisatsioonilises struktuuris, luuakse täiendavaid tööühmi ja uusi ametikohti. Organisatsiooni järjepidevuse tagamiseks pöörati senisest suuremat tähelepanu juhtide järelkasvule ja koolitamisele.

2006. aastal toimus 5 **Rahvusraamatukogu nõukogu** istungit.

Tähtsamad otsused:

- 14.02. – kinnitati 2006. aasta eelarve ja 2005. aasta tegevusaruanne ning 2006. aasta tegevusplaan;
- 07.03. – arutati ja võeti vastu otsused seoses Riigikontrolli aruande eelnõuga “Eesti Rahvusraamatukogu majandustegevus”;
- 11.04. – kinnitati RRI põhikirja muudatused, kasutamiseeskiri ning sisekontrolli läbiviimise kord;
- 06.06. – kinnitati 2005. aasta majandusaasta aruanne ja 2007. aasta eelarve projekt;
- 13.12. – kinnitati 2006. aasta eelarve muudatused ning RRI e-raamatukogu arengukava aastateks 2007-2012.

Arendati **sise- ja väliskommunikatsiooni**. Jätkati sisevõrgu tehnilist ja sisulist uuendamist, kuid veebimeistri suure töökoormuse tõttu lükkub selle avamine 2007. aastasse. Aktiivselt kasutati sisekommunikatsioonis elektroonilisi infokanaleid. RRI töötajatel on ~375 meiliaadressi ning 70 meililisti. Ilmus majasisene infoleht, toimusid infohommikud ja teabepäevad aktuaalsetel teemadel ning suvepäevad Viljandimaal.

Väliskommunikatsiooni korralduses pöörati põhitähelepanu RRI kodulehe arendamisele ning koostööle erinevate meediumitega. Edastati 107 RRI sündmust kajastavat pressiteadet. Rahvusraamatukogu kajastavaid teateid ja artikleid ilmus 413, neist valdav osa BNSis, *Postimehes* ja *Eesti Päevalehes*. Teenuste ja toodete tutvustamiseks anti välja üle paarikümne infotrükise ning osaleti koostööprojektides.

EELARVE JA RAHASTAMINE

Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu kinnitas raamatukogu 2006. aasta eelarve 14. veebruaril **üldsummas 91 273 404 krooni**, sealhulgas **eraldisi riigieelarvest 79 588 933 krooni**.

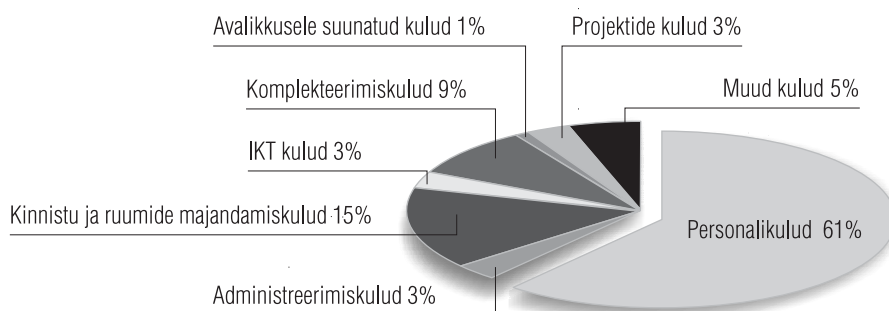
Võrreldes 2005. aastaga **kasvas riigieelarveline eraldis 4 366 155 krooni**. See võimaldas eelarves suurendada vaid töötasuvahendeid 10% ning tõsta vastavalt TALO ja valitsuse kokkuleppele kõrgharidusega töötajate palga alammäära kõrgharidust nõudval ametikohal 6600 kroonini. Ühtlasi viidi töötajate palgad vastavusse 12.01.06. käskkirjaga kehtima hakanud RRI ametikoharühmade palgaastme alammääradega.

2006. aastal lisati elektrikuludele 475 000 krooni, et kompenseerida hinnatõus ja täiendava tarbimise kulud. Seetõttu vähendati juba mitmendat aastat hoone jooksva remondi kulusid, jäädes eelnevate aastate tasemest enam kui 0,5 milj. krooniga alla. Parendati vaid raamatukogu kasutajate tingimusi: remonditi õiguskirjanduse ja rahvusvaheliste organisatsioonide saal ning arhiivkogu lugemissaal. Hoone ja tehniliste süsteemide renoveerimisse (tarbeveesüsteemi ja tuletõrjesignalsatsiooni renoveerimine, hoidlate ja lugemissaalide ning konverentsisaali ventilatsiooni ja kliima projekteerimine) paigutatav summa jäi 2005. aasta tasemele.

Teavikute kulusid vähendati 400 000 krooni, kuna 2005. aasta detsembris eraldas Kultuuriministerium sama summa sihtotstarbeliselt välisteavikute ostuks.

Eraldised IKT arengusse jäid 2005. aasta tasemele.

Eelarve jagunemine

Taas kaeti märkimisväärne osa ülalpidamis- ja tegevuskuludest majandustegevusest laekuvatest tuludest: tehti jooksvat remonti, kaeti halduskulude hinnatõuse, käidi ametilähetustel ja koolitustel, kirjastati väljaandeid jms. Konverentsituludest teostati 520 000 krooni ulatuses suure konverentsisaali remont.

Majandustegevusest laekuvaid tulusid kavandati **8 232 000 krooni** (9%), mis oli infoteenuste ja paljundustööde tulude vähenemise tõttu varasemast aastast väiksem. Samas kavandati konverentsi-, koolitus-, näituseteenustest ja üüridest laekuva tulu kasvu.

Sihtotstarbelisi tulusid planeeriti **3 452 471 krooni** (4% tuludest), mis oli 2005. aasta laekumisest veidi väiksem. Peamise osa moodustasid Euroopa Komisjoni rahastatavad projektid: TEL-ME-MOR, Web Cultural Heritage, European Arrest Warrant, Europe Direct infopunkt.

ELi infokeskuse tegevuse sihtfinantseering jäi 2005. aasta tasemele (1 400 000 krooni).

Arvestades 2006. aasta jooksul toimunud finantseerimismuutusi, kinnitas Rahvusraamatukogu nõukogu 13. detsembril **muudatustega eelarve üldsummas 91 974 478 krooni**, mis oli 701 074 krooni enam kui veebruaris kinnitatud eelarve. Lisandus Euroopa Komisjoni projekti EoD (*E-book on Demand*) rahastamiseks 301 074 krooni ja täiendav eraldis riigi lisaelarvest teavikute hankimiseks 400 000 krooni.

2006. aastal finantseeriti **sihtotstarbeliselt** RRI tegevust **4 512 962 krooni** (621 904 krooni enam kui 2005. a.) ulatuses alljärgnevalt:

Riigikantseleilt ELi infokeskusele	1 400 000
Euroopa Komisjonilt projektidele	2 353 545
• ReUSE	1 040 000
• TEL-ME-MOR	679 893
• EDIR (Europe Direct infopunktile)	235 435
• EAW (www.euowarrant.net loomine)	11 760
• WCH (Web Cultural Heritage)	85 383
• EoD (E-book on Demand)	301 074
Kultuuriministeeriumilt	651 767
• trükiste elektronkoopiate arhiivi DIGAR arenduseks	100 000
• sundeksemplariseaduse muutmise seaduse rakendamiseks	180 000
• andmebaasi DEA (Digiteeritud eesti ajalehed) arenduseks	100 000
• mikrofilmide registri (MFR) loomiseks	120 000
• Euroopa raamatukogude portaaliga TEL liitumiseks	80 000
• riiklike raamatukogundusstandardite väljatöötamiseks	15 000
• teadusraamatukogude suveseminari korraldamiseks	10 000
• raamatukogustatistika tarkvara ekspertiisi	15 000
• Eesti ISBN Agentuuri aastamaksu tasumiseks rahvusvahelisele agentuurile	11 767
• Jaan Krossi bibliograafia trükkimiseks	20 000
Eesti Kultuurkapitalilt	20 000
• RRI naiskoori tegevuse toetuseks	12 000
• seminari <i>Humanitaarraamatukogu infoühiskonnas</i> korraldamiseks	8 000
Tallinna Kultuuriväärtuste Ametilt	60 000
• RRI naiskoori tegevuse toetuseks	10 000
• Tallinna II illustratsioonitriennaali korraldamiseks	50 000
Haridus- ja Teadusministeeriumilt	
• GIS- ja geograafiapäeva korraldamiseks	10 000
Tallinna Haridusametilt	
Kay Tooni raamatu <i>Läbimurre</i> esitluseks	15 650
Eraisikutelt	2 000

2006. aastal kulutati **teavikute komplekteerimisele** (litsentside ost *incl*) **8 350 330** (võrreldes 2005. aastaga vähenemine 230 685 krooni).

s-h.	
eraldis riigieelarvest	7 724 838
	(2005. a. 7 888 000)
ELi infokeskuse tegevuskuludest	548 455
	(2005. a. 522 480)
majandustegevusest	71 490
	(2005. a. 77 000)
Ivar Rammo annetust	5 547

Komplekteerimisel kulutati 34% rahvus- ja 66% välisteavikute ostmiseks. Teavikute ja andmebaasilitsentside ostmise suhe oli 84:16. Litsentside omandamisel on oluliseks abiks Haridusministeeriumi finantseeritavad riigilitsentsid ja kaasfinantseerimine, samuti USA Melloni Fondi 50%line toetus JSTORi arhiivandmebaaside ostmisel.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia haldamist ja arendamist rahastati **3 658 000 krooniga**, mis on 212 000 krooni võrra vähem kui 2005. aastal.

Raha laekus:

- riigieelarvelisest eraldisest 2 250 000
(2005. a. 2 223 000)
- majandustegevusest 434 000
(2005. a. 294 000)
- Kultuuriministeeriumilt 580 000
(2005. a. 570 000)
- Haridus- ja Teadusministeeriumilt ELNETi kaudu 380 000
(2005. a. 376 000)
- Riigikantseleilt ELi infokeskusele 14 000
(2005. a. 19 000)

Kulud jaotusid järgmiselt:

- IT riistvara 1 836 000
- IT tarkvara 1 425 000
- IKT muud kulud 337 000

Suuremad kulud olid IKT infrastruktuuri haldamine ja tarkvara kasutusõiguste ostmine, info-süsteemide arenduseks kulus 1 030 000 krooni.

Kuigi 2005. aastaga võrreldes jooksva remondi kulud vähenesid enam kui 0,5 miljonit krooni, suudeti remontida õiguskirjanduse ja arhiivkogu lugemissaal. Remonti vajavate ruumide nimekiri on aga veel pikk: kunstide teabekeskuse lugemissaalid ja tööruumid, peavestibüül, töö- ja sanitaarruumid jne.

Kuna 2006. aastal täiendavaid eraldisi riigieelarvest hoone tehniliste süsteemide renoveerimiseks ei eraldatud, kavandati töid 2005. aasta mahus. Renoveeriti tarbeveesüsteem, jätkati tule-tõrjesignalisatsiooni uuendamist, telliti lugemissaalide ja teiste avalike ruumide ventilatsiooni- ja kliimasüsteemi projekt. Kõik hädavajalik ei realiseerunud ja lükkub seetõttu järgnevasse aastatesse, kahtlane on mitme seadme töökindlus (näit. telefonikeskjaam).

Kokkuvõtteks: Rahvusraamatukogu 2006. aasta eelarve võimaldas oluliselt tõsta töötajate töötasu, eriti kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel. Ka hoone seisundis toimusid muutused, mis parendasid oluliselt raamatukogu küllastajate tingimusi. Samas on renoveerimise jätkamiseks vaja kindlaid garantiisid sihtotstarbeliste investeeringute näol. Tänu eelarve paremale analüüsile, stabiilsele majandustegevusest laekuvale tulule ja edukale ELi projektidega ühinemisele suudeti 2006. aastal kavandatu põhilises osas teostada.

2007. aasta eelarve kinnitas Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu 20. veebruaril üldsummas **102 005 514 krooni**. Tulud jaotuvad järgmiselt:

- eraldised riigieelarvest 87 881 153
- majandustegevusest laekuvad tulud 9 157 000
- sihtfinantseering ELi infokeskusele 1 400 000
- sihtfinantseering Euroopa Komisjonilt projektidele 2 317 361
- sihtotstarbeline eraldis riigieelarvest digitaalraamatukogule (tarkvara) 500 000
- välisabi digitaalraamatukogu loomiseks 750 000

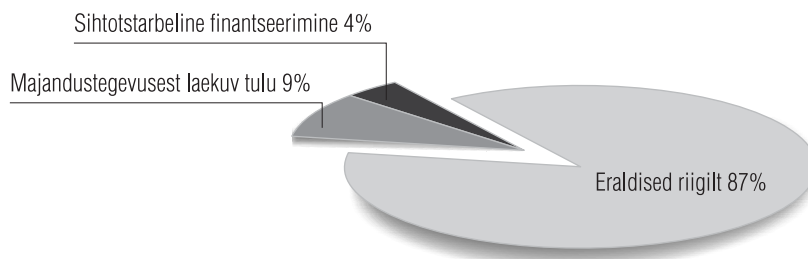
Võrreldes 2006. aasta eelarvega (koos lisaeelarvega) **kasvavad tulud kokku 10 031 036** krooni, sellest riigieelarve eraldis 8 292 220 krooni, majandustegevusest laekuvad tulud 925 000 krooni (s-h. konverentsiteenused 300 000 krooni), üüritulu 400 000 krooni, näituseteenused 80 000 krooni, koolitusteenused 80 000 krooni. E-raamatukogu strateegilise arengukava elluviimiseks ja digitaalraamatukogu (tarkvara ost) väljaarendamiseks lisandub riigieelarvest sihtotstarbelise eraldisena 500 000 krooni ja välisabina 750 000 krooni.

Euroopa Komisjoni projektide kulud vähenevad 36 184 krooni, kuna lõpeb projekt TEL-ME-MOR ning eelarve kinnitamise ajal puudub Euroopa Komisjoni otsus uute projektide avanemise kohta.

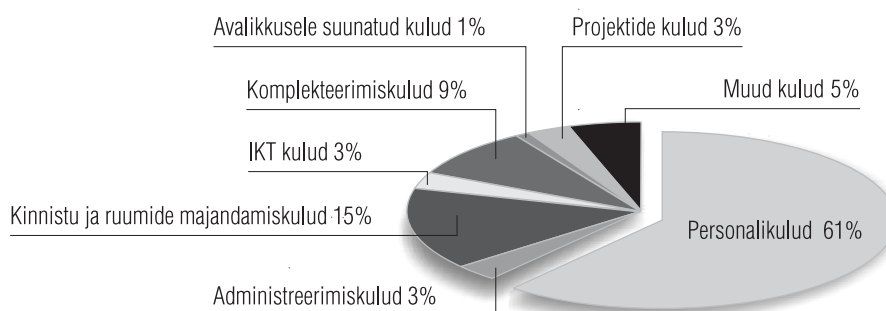
Sihtfinantseering ELi infokeskusele jääb 2006. aasta tasemele (1 400 000 krooni).

2007. aasta eelarve tulud vähenevad 2006. aasta lisaeelarve (400 000 krooni) võrra.

Eelarve tulud 2007. aastal

Eelarve kulud 2007. aastal

Riigieelarvelises eraldises kasvavad tööjõukulud 7 480 742 krooni, mis võimaldab tõsta töötasusid keskmiselt 14% ja tagab kõrgharidusega töötajale kõrgharidust nõudval ametikohal palga alammäära 7500 krooni. Võrreldes 2006. aastaga, kasvavad teavikute kulud 400 000 krooni, millega taastub 2005. aasta teavikute komplekteerimise tase.

Kinnistute majandamiskuludes on hinnatõusude tõttu järgmised suurenemised: küte 347 000 krooni, vesi ja kanalisatsioon 50 000 krooni, puhastus- ja korrashoid 60 000 krooni, valve 550 000 krooni. Nimetatud kulude katteks on vähendatud jooksva remondi kulusid 470 750 krooni ja rakendatud ühe protsendi võrra madalamat palgatõusu.

IKT kulud riigieelarve eraldisest jäävad 2006. aasta tasemele, küll aga lisandub 1 250 000 krooni Kultuuriministeeriumi sihtfinantseeringust projektile *Digitaalraamatukogu*.

Majandustegevusest laekuva tulu kasvust kavandatakse katta Balti riikide rahvusraamatukogude seminarlaagri LiLaEst organiseerimise, osaliselt jooksva remondi ja lähetuste kulusid ning hoone renoveerimiseks võetava laenu tagasimakseid.

HALDUSTEGEVUS

Hoone renoveerimis- ja remonditööde summa oli 2006. aasta eelarves 2005. aastaga samal tasemel ehk 4,5 miljonit krooni.

Suuremad tööd 2006. aastal olid:

• tarbevesüsteemi renoveerimise lõppetapp	1 800 000
• õiguskirjanduse saali renoveerimine	759 000
• suure konverentsisaali remont	614 000
• tuletõrjesignalisatsiooni renoveerimine	500 000
• arhiivkogu lugemissaali remont	185 000

Tuletõrjesignalisatsiooni renoveerimine pidi lõppema 2006. aastal, kuid seoses uute nõuete kehtestamisega ning riigihanke mahu kasvuga ~45% lükkus tähtaeg 31. märtsile 2007.

Renditulu planeeritust suurem laekumine võimaldas remontida ka lugejakabiine ning töö- ja üldkasutatavaid ruume. Mööblit valmistati oma töökojas 385 000 krooni eest.

2007. AASTAL ON KAVAS

• tuletõrjesignalisatsiooni renoveerimise lõpetamine	700 000
• kunstide teabekeskuse lugemissaalide, tööruumide ja hoidla remont	2 695 000
• arhiivikappide ost	540 000
• peasissekäigu ja vestibüüli renoveerimine	830 000
• 6. korruse näitusegalerii renoveerimine ja vitriinide hange	935 000
• lugejate tualettruumide renoveerimine	371 000
• paljundusosakonna ruumide ümberehitus	212 000
• normandmete osakonna ruumide remont	170 000
• tööruumide remont	330 000
• D-korpuse fassaadi renoveerimise projekt	150 000
• AB-korpuse 5. korruse põrandate uuendamine	225 000
• nõupidamisteruumi remont	120 000
• nurgasaali remont ja jahutussüsteem	100 000

Kokku on planeeritud töid 8,6 miljoni krooni eest, millest 5 miljonit kaetakse laenurahaga. See on läbi aastate suurim investeering RRI hoonesse. Nõukogude aja lõpus ehitatud hoonetekompleks on olnud kasutuses 14 aastat. Kuigi tänaseks on uuendatud suur osa tehnilistest süsteemidest ja ruumidest, on iga-aastane investeering hoonesse ikka veel allpool taset, mis võimaldaks lähitulevikus tänapäevaseid hoiu- ja töötingimusi.

SEADUSANDLUS JA NORMDOKUMENDID

Raamatukogu arengu seisukohalt oli oluliseks sündmuseks **Eesti Rahvusraamatukogu seaduse ja Riigikogu kodukorra seaduse muutmise seaduse** (RT I 2006, 09.03.2006, 12, 80) vastuvõtmine 16. veebruaril 2006. Seaduses on ümber sõnastatud raamatukogu eesmärk ja põhiülesanded, milleks on rahvuslike kultuuriväärtuste ja infovarade kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemise kõrval ka teadus- ja arendustegevus ning sellele tuginevate infoteenuste osutamine ühiskonnale. Lisati paragrahv, mis koondab Rahvusraamatukogu ülesanded teadus- ja arendusasutusena. Need muudatused loiid Rahvusraamatukogule võimaluse omandada teadus- ja arendusasutuse staatus ning eeldada arendustegevuse paremat rahastamist. Riigikogu kodukorra seaduse täienduse alusel andis raamatukogu Riigikogu arhiivi pidamise üle Riigikogu Kantseleile.

Seadusloomes osaleti:

- kultuuriväärtuste väljavedu piirava seaduse eelnõu töörühmas;
- Eesti digitaalarhiivinduse strateegia 2004-2010 eelnõu väljatöötamises ja elektrooniliste dokumendihaldussüsteemide hanke näidisdokumentide ettevalmistamises;
- asjaajamise ja arhiivinduse arengukava muutmissetepanekute väljatöötamises;
- rahvaraamatukogu seaduse eelnõu ettevalmistamises raamatukoguvõrgu koostöö ja rahvaraamatukogu töökorralduse küsimuste täpsustamisel ja muutmisel.

Standardimisel juhiti mitme Eesti standardi kavandi koostamist, mille tulemusel avaldati:

- EVS-ISO 1086:2006 Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatu tiitelleht;
- EVS-ISO 2108:2006 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatu standardnumber (ISBN);
- EVS juhend 9:2006 *Dublin Core*'i metaandmemelementide kasutamine;
- EVS-ISO 15836:2004 Informatsioon ja dokumentatsioon. *Dublin Core*'i metaandmemelemendid.

Töös on järgmised Eesti standardite kavandid:

- prEVS-ISO 2789 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogustatistika;
- prEVS-ISO 15511 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogude ja teiste mäluasutuste standardnumber (ISIL).

2006. aastal Rahvusraamatukogu standardeid (RRS) ei avaldatud.

Töös on järgmised kavandid:

- RRS 4 Kirje struktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiaandmebaasides;
- RRS Anglo-ameerika kataloogimisreeglid;
- RRS Viited inforessurssidele.

Rahvusraamatukogu on standardimise tehnilise komitee EVS/TK 22 *Informatsioon ja dokumentatsioon* liige ning sekretariaadi juht, kes tagas järgmiste Eesti standardite koostamise protseduuri- ja vorminõuete täitmise:

- EVS 882:2006 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendielemendid ja vorminõuded. Osa 1: Kiri (projekti juht Riigikantselei), standard avaldati 2006. aastal;
- EVS-ISO 23081-1:2006 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldusprotsessid. Dokumentide metaandmed. Osa 1: Põhimõtted (projekti juht Riigikantselei). Standard avaldati 2006. aastal;
- EVS-ISO 19005 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldus. Digitaaldokumendi pikaajalise säilitamise vorming. Osa 1: PDF 1.4 (PDF/A-1) 2007. aasta standardimiskava on ettevalmistamisel.

Standardiinfo levitamiseks korraldati 2006. aastal standardi EVS-ISO 14416 *Raamatute ja jätkväljaannete ning teiste paberdokumentide köitmisele esitatavad nõuded arhiivides ja raamatukogudes. Meetodid ja materjalid* rakendusseminar ning infopäevad. Osaleti rahvusvahelise standardimise tehnilise komitee ISO/TC 46 *Informatsioon ja dokumentatsioon* alamkomitee SC 8 *Kvaliteet. Tulemuslikkuse indikaatorid* töös. Standardiinfo on kättesaadav Rahvusraamatukogu kodulehel. Lisaks avalikule infole on EVS/TK 22 ja RRI standardimise ekspertrühma liikmetele avaldatud rahvusvaheliste tehniliste komiteede (ISO/TC 46 ja CEN/TC 346) töödokumendid ja standardikavandid ning Eesti standardite kavandid.

Kinnitati järgmised dokumendid:

RRI nõukogu otsusega:

- Rahvusraamatukogu tegevusaruanne 2005 ja tegevuskava 2006;
- Eesti Rahvusraamatukogu põhikiri;
- Eesti Rahvusraamatukogu kasutamiseeskiri;
- Eesti Rahvusraamatukogu sisekontrolli läbiviimise kord;
- Eesti Rahvusraamatukogu e-raamatukogu arengukava aastateks 2007-2012.

Peadirektori käskkirjaga:

- Teavikute komplekteerimise juhend (14.02. kk nr 10);
- Teavikute ja kunstiesemete laenutamise kord (18.04. kk nr 13);
- Eesti Rahvusraamatukogu tasuliste teenuste hinnakiri (19.04. kk nr 14);
- Arvutite kasutamiseeskiri (26.04. kk nr 15);
- Arhiivkogu juhend (22.05. kk nr 18);
- Eesti rahvusbibliograafia alused (16.06. kk nr 21);
- Eesti Rahvusraamatukogu kogudesse kuuluvate teoste reprodutseerimise juhend (11.09. kk nr 28);
- Eesti Rahvusraamatukogu dokumentide loetelu (11.12. kk nr 38);
- Rahvusraamatukogu teeninduskoodeks (27.12. kk nr 41).

Lisaks koostati digitaalarhiivi DIGAR loomisega ning kataloogimise ja teavikute suunamisega seotud juhendeid.

2007. AASTAL ON KAVAS

- välja töötada Rahvusraamatukogu kogude arvestuse ja põhikogu juhendid;
- ette valmistada alljärgnevate standardite kavandid: RRS Kirje struktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiaandmebaasides; RRS Angloameerika kataloogimisreeglid; RRS Informatsioon ja dokumentatsioon. Viited inforessurssidele; EVS-ISO 2789 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogustatistika; EVS-ISO 19005-1 Dokumendi-haldus. Digitaaldokumendi pikaajalise säilitamise vorming. Osa 1: PDF 1.4 (PDF/A-1) kasutamine.

PERSONAL

Seisuga 31. detsember 2006 oli RRis **445,25 ametikohta** ja **433 töötajat**, neist 351 raamatukoguhoidjat. Aasta jooksul koondati 1,5 ametikohta ja loodi ajutiselt ELi projektide teostamiseks 5,5 ametikohta.

Rahvusraamatukogu väärtustab haritud ja kompetentset personali, seetõttu toetatakse töötajate õppimist kõrgkoolides ja tasemekoolitust. RRis on 352 kõrgharidusega (2006. a. lisandus 4) ja 17 magistrikraadiga töötajat (lisandus 2). Kõrgharidust omandab 21 töötajat.

Doktoriõppes õpib 4 töötajat:

- Janne Andresoo – TLÜ infoteaduste doktoriõpe, uurimistöö teema *Eesti võrguväljaannete bibliograafilise arvestuse kontseptuaalne mudel*;
- Ülle Lepp – TÜ avaliku halduse ja sotsiaalpoliitika doktoriõpe, uurimistöö teema *Eesti mitetulundussektori muutuvad rollid*;
- Piret Lotman – TÜ usuteaduste doktoriõpe, uurimistöö teema *Heinrich Stahli looming oma ajastu ideelises kontekstis*;
- Tiiu Valm – TLÜ infoteaduste doktoriõpe, uurimistöö teema *Raamatukogud avaliku halduse organisatsioonis*.

Magistriõppes õpib 20 töötajat:

- Marge Allandi – TLÜ Eesti Humanitaarinstituudi kultuuriteooria õppetooli magistriõpe, uurimistöö ajaloo ja mälu teemal;
- Kadi Eslon – TLÜ filoloogiateaduste magistriõpe, uurimistöö teema */Reggae/-muusika terminoloogia eesti keeles*;
- Kelly Joa – TTÜ magistriõpe, uurimistöö teema *Paberi säilitus- ja ennistustehnoloogiad*;
- Margit Jõgi – TLÜ kasvatusteaduste teaduskonna magistriõpe, andragoogika eriala;
- Mari Kannusaar – TLÜ filoloogiateaduste magistriõpe, kirjaliku tõlke eriala;
- Aigi Kasvand – magistriõpe Saksamaal, uurimistöö teema Euroopa Liidu haridusvõrgustik;
- Marika Koha – TÜ usuteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Religiooniantropoloogia*;
- Anneli Kuiv – TLÜ infoteaduste eriala magistriõpe, uurimistöö teema *Üliõpilastööd halli kirjandusena*;
- Anu Künnapas – TLÜ haldusjuhtimise magistriõpe, dokumendihalduse eriala;
- Siiri Lauk – TLÜ filoloogia teaduskonna lingvistika eriala magistriõpe, uurimistöö teema *Raamatukoguterminoloogia kujunemine keelekorralduse kontekstis*;
- Li Lind – TLÜ Avatud Ülikooli infokorralduse magistriõpe;
- Õne Mets – TLÜ filoloogia teaduskonna magistriõpe, uurimistöö teema *Eestis Euroopa Liidu teabevõrgustiku ajakohastamine*;
- Hela Ojasaar – TLÜ infoteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Äriteabeallikate tüpoloogia ja kasutamine Eesti keskmise suurusega ettevõtetes*;
- Kristiina Puura – TLÜ infoteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Tulemusindikaatorite kasutamine raamatukogude võrdlusanalüüsis*;
- Allan Põllu – EKA magistriõpe, uurimistöö teema *Unisex disain. HAMK Wetterhoff*;
- Triin Soone – TLÜ psühholoogia magistriõpe, organisatsioonikäitumise ja loovmeeskondade juhtimise eriala;
- Ülle Talihärm – TLÜ infoteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Elektrooniliste teavikute komplekteerimise põhimõtted hübriidraamatukogu kontekstis*;
- Margit Tohver – TÜ filosoofia magistriõpe, uurimistöö teema *Vigala: Uexküllide majoraat. Arhitektuurimaastik ja park*;
- Mihkel Volt – TÜ ajakirjanduse magistriõpe, uurimistöö teema *Rootsi ajalehtede sisust ja funktsioonidest aastail 1944-1991*.

2006. aastal korraldati neli **RRi töötajate täiendkoolituse** kursust:

- Koolitusel *Spetsialistist juhiks* analüüsisid töötajad spetsialisti ja juhi rolli, üleminekut spetsialistist juhiks ning enda tugevaid ja nõrku külgi juhina. Rühmatööde käigus õpiti seadma eesmärgid, kujundama ja motiveerima meeskonda, delegeerima ning lahendama juhtimisprobleeme.
- Koolitajate koolitusel *RRi kasutajakoolitus* õpetati täiskasvanute õpetamise iseärasusi ning analüüsi RRi kasutajakoolituse sihtgruppide ootusi ja iseärasusi. Osalejad omandasid teadmisi ja oskusi kasutajakoolituse ettevalmistamiseks, teostamiseks ning tulemuslikkuse hindamiseks.
- Kursusel *Teeninduse juhtimine Rahvusraamatukogus* õpetati paremini teadvustama oma liidrirolli ning arendama oma juhtimisstiili ja -võtteid teeninduskvaliteedi mõjutamise eesmärgil. Vaadeldi lugemissaali juhataja töörollide (teenindaja, uute töötajate juhendaja, juht jt.) täitmist ning organisatsiooni ootusi tulemustele. Töötajatel oli võimalus teostada eneseanalüüs DISC meetodika alusel, et selgitada enda käitumisstiili juhina.
- *Köiteajalugu* oli ainevaldkonna koolitus kunstide teabekeskuse, kogude osakonna, laenuosakonna, säilitus- ja ennistusosakonna ning köitmisosakonna töötajatele.

Töötajaid koolitati kataloogimises, märksõnastamises, raamatuturu tundmises, Innopaci ja infoportaali Euroopa Raamatukogu andmekogude kasutamises. Erialasaalide infospetsialistid osalesid seminaridel ELi, õiguse, politoloogia, kunsti, muusika, kartograafia, ajaloo, kirjandus- ja keeleteaduse jt. valdkondades. Korraldati prantsuse ja vene keele kursus, kus õpiti erialast suhtluskeelt.

Toimusid traditsioonilised *Uute töötajate päevad* ning seminar *Kolleegilt kolleegile*, kus anti ülevaade 2006. aastal RRis käivitatud ELi projektidest ning konverentsi *Internet Librarian 2006* temaatikast.

Märkimisväärselt kasvas RRi töötajate osavõtt väljaspool raamatukogu korraldatavatest koolitustest. Huvipakkuvad teemad olid: Euroopa Liidu õigusruum ja kohtute roll, Elektrooniline Riigi Teataja, ülemaailmsed suundumused inimõiguste kaitsel, sotsiaalne kapital muutuv maailmas, normitehnika ja Euroopa Liidu õigus, kommunikatsiooni võtmeküsimused organisatsioonis, probleeme maksu- ja kinnisvaraõiguses, trendid maailmakirjanduses, keskaja kultuur jpm.

Teenindajad koolitati koostöös firmaga Inscape Baltic, see tugines Dive Service Quality Developmenti testide alusel korraldatud hindamisele. Testimisel külastasid lugemissaale ja teeninduspunkte testkliendid, kes hindasid töötajate käitumist igapäevases teenindussituatsioonis. Uuringu eesmärk oli luua alus arengu jälgimiseks ja teeninduse arendamiseks. Teeninduskäitumise testimine toimus augustis-septembris 2006 (eelnes katseprojekt veebruaris-märtsis). Tulemuste hindamisel kasutati järgmist skaalat: üle 90% - suurepärane; 70-89% - keskmiselt hea; kuni 69% - parandamist vajav tulemus. Kokku sooritati 100 testi, hinnati nii vahetut teenindust kui ka suhtlemist e-posti ja telefoni teel teeninduspunktides (lugemissaalid, riietehoid, infolett, registratuur, kantselei jt.). Tulemused kõikisid üsna suurtes piirides: vahetu teenindus 12-100%; telefoniteenindus 35-100% ja e-päringutele vastamine 60-100%. Kordustestimine toimub 2007. aastal. Testimisele järgnes teenindusjuhtide koolitus, kus analüüsi hindamistulemusi ning teeninduse parendamise võimalusi. Korraldati seminar *Teeninduse juhtimine Rahvusraamatukogus*, mille eesmärk oli teeninduskoodeksi uuendamine.

Gebert Rüf Fond rahastas töötajate osalust 28. Solothurni kirjanduspäeval Šveitsis ning Baltikumi Šveitsi saalide seminaril Vilniuses. Ida- ja Kagu-Euroopa Instituudi toetusel võeti osa igaaastases Austria lugemissaalide töötajate rahvusvahelisest kirjandusseminarist Klosterneuburgis.

Kogemuste saamiseks ja vahetamiseks oli oluline RRi töötajate osalemine rahvusvahelistel konverentsidel ja seminaridel, nagu LIBER, IFLA, CENL, Bibliotheca Baltica, IUG, Internet Librarian International jt.

Kokkuvõtteks võib täheldada positiivseid muutusi RRI töötajate koolitamisel ja aktiivsemat osavõttu rahvusvahelisest raamatukogutegevusest.

2007. AASTAL ON KAVAS

- korraldada raamatukogus koolitused järgmistel teemadel: efektiivne meeskonnatöö, personali juhtimine (arenguvestlused, intervjuerimistehnikad), teenindus;
- korraldada Dive Service Quality Developmenti abil teeninduse kordustest.

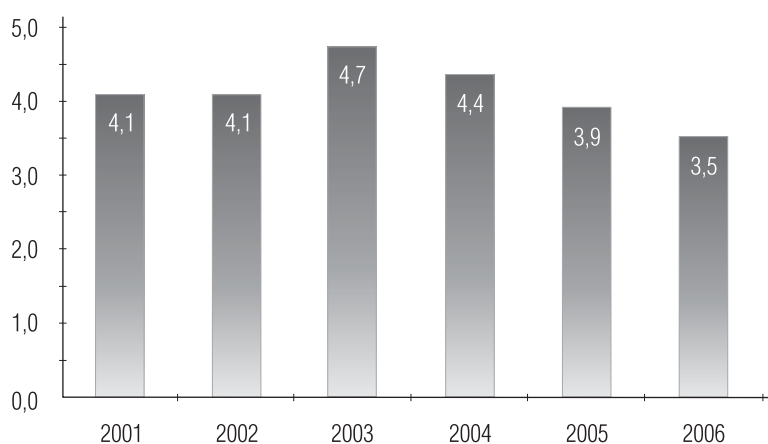
INFOTEHNOLOOGIA JA TELEKOMMUNIKATSIOON

Prioriteetne oli raamatukogu **kohtvõrgu uuendamine**. Vahetati välja üle 100 arvuti. Jätkati arvutivõrgu arendust, et suurendada andmevahetuse kiirust ja töökindlust.

Rahvusraamatukogu arvutivõrgus oli 2006. aasta lõpuks 21 serverit, 432 lauarvutit ning 14 tekstiterminali, lisaks 18 sülearvutit. Lugejate kasutada oli 71 lauarvutit, millest 54 töötavad Windowsi ja 17 terminalidena Linuxil all, lisaks 14 vananenud tekstiterminali otsinguks e-kataloogis ESTER.

2006. aasta kevadel algas üleminek terminal-server lugejarvutite tehnoloogiale (*Linux Terminal Server*), mis muudab lugejarvutite keskkonna turvalisemaks. Aasta jooksul paigaldati 5 lugejaterminali.

Rahvusraamatukogu arvutite kaalutud vanus (aastates)

Raamatukogu tegevuse laienemise ja üheaegsete kasutajalitsentside (80 tk.) piirangu tõttu oli probleemne juurdepääs raamatukogusüsteemile Innopac/Millennium ja e-kataloogile ESTER. Aasta lõpus osteti omateenitud vahendite arvelt juurde 30 kasutajalitsentsi, mis kiirendas juurdepääsu süsteemile ja tööviljakust.

Tõsised probleemid tekkisid postiserveri ummistumisel spämmiga, mistõttu vahetati server ning paigaldati uued filtrid.

Digiteerimisprojektide käivitamine tõi kaasa skaneerimise mahu suurenemise. Kasutusele võeti hübriidskanner, mis võimaldab üheaegselt skaneerida kuni A0 formaadis ning mikrofilmida. Raamatute ja ajakirjade skaneerimiseks osteti raamatuskanner PS 7000.

Digitalse informatsiooni pikaajalise säilitamise tagamiseks tugevdati serveriruumi turvalisust, suurendati serveri mahtu ning sõlmiti leping arhiveeritud andmete varundamiseks lisaks Rahvusraamatukogule ka Mikkeli tehnoloogiakeskuses Soomes.

Kõige suuremahulisem programmeerimine oli Eesti mikrofilmide registri loomine. Tarkvarafirmast Attestant telliti programmid süsteemi loomiseks ja haldamiseks.

Andmebaasisüsteemi MySQL baasil projekteeriti andmebaas ja loodi veebipõhine tarkvarasüsteem, kuhu kanti üle andmed, ning avati avaliku juurdepääsuga veebileht.

Arhiivi DIGAR ja e-kataloogi ESTER liitmiseks infoportaali Euroopa Raamatukogu (TEL) testiti servereid ning seadistati parameetreid.

Koostöös Tartu Ülikooli Raamatukoguga töötati välja ja juurutati Eesti üldise märksõnastiku veebiversiooni täiustatud tarkvara.

Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi (ERB) osana kavandatud perioodika statistika andmebaasi loomine lükkus edasi andmebaasi oluliste põhifunktsioonide arenduste tõttu.

Artiklite andmebaasi ISE tarkvara arendamisel sai probleemiks koostöö TTÜ Informaatika-instituudiga, kes ei suutnud teostada andmebaasi arendustöid ega hooldust.

Lugejate autentimissüsteemi väljatöötamine oli kavandatud ELNET Konsortsiumi koostööprojektina, kuid 2006. aastal ühistele otsustele ei jõutud.

Arendati veebiressursside arhiveerimise ja raamatukogude statistika infosüsteemi ning täiendati vahetuskogu andmebaasi tarkvara. Samuti täiustati raamatukoguterminite veebisõnastiku tehnilisi lahendusi ning koostati terminite andmebaasi veebipõhise versiooni funktsioonide ja struktuuri kirjeldus. Toimus dokumendihaldussüsteemi *Postipoiss* uue versiooni kasutuselevõtt ja osaline üleminek uuele raamatupidamissüsteemi tarkvarale.

2007. AASTAL ON KAVAS

- jätkata vanade arvutite väljavahetamist või moderniseerimist;
- arendada lugejarvutite alamvõrku Linuxi serveri baasil;
- alustada andmebaasi DEA pildifailide muutmist otsingut võimaldavateks tekstifailideks tarkvara FineReader baasil;
- laiendada arhiivi DIGAR funktsionaalsust uute tarkvara moodulitega, et arhiveerida ja pikaajaliselt säilitada erinevat tüüpi faile, varustada neid pikaajaliseks säilitamiseks vajalike metaandmetega ning tagada andmete turvaline säilimine;
- installeerida digitaalinfo täiendavaks salvestamiseks suuremahuline varundusseade;
- alustada e-kogude ja e-teenuste sidumiseks ning infootsingu võimaldamiseks e-raamatukogu portaali loomist, hankida tarkvara Metalib Iisraeli firmalt ExLibris;
- püstitada ülesanne luua lugejate autentimissüsteem RRis;
- luua internetis juurdepääs veebiväljaannete arhiivile;
- alustada uue partneri otsinguid artiklite andmebaasi ISE tarkvara arendamiseks ja hooldamiseks;
- viia lõpule EÜMi tarkvara arendus;
- üle minna uuele raamatupidamissüsteemile.

KOGUD JA SÄILITAMINE

Arhiivkogu täienes 431 trükise esmaeksemplariga, millest enamik hangiti oksjonidelt. Jätkuvalt väheneb ilukirjanduse ning suureneb pisitrükiste ja perioodiliste väljaannete üksiknumbrite ost. Erasisikutelt osteti esmaeksemplaridena Eesti Juudi Seltsi 1930. aastate plakateid, heas korras ajalehtede ja ajakirjade eksemplare ning -aastakomplekte. Tõsiseks probleemiks on auviste sundeksemplari laekumine.

Arhiivide registris on 29 eraarhiivi. 2006. aastal suurenes fond Sergei Soldatovi isikuarhiiviga. Uute dokumentidega täienesid G. Ernesaksa ja R. Pullati arhiiv, kultuurilooline ja väliseestlaste saadetud dokumentide kollektsioon ning käsikirjade kogu. Lõpetati H. Johani, A. Johani ja H. Mugasto arhiivi korrastamine. Võeti vastu dokumente ning korrastati Eesti Kultuurkapitali arhiivi (leping alates 2000. aastast).

Haruldaste raamatute kogusse lisandus eestikeelne 1766. aastal Riias välja antud publikaat *Kulutaminne. Sest et meije Kige armolikkumb Keiserinne, nink Kige Üllemb Wallitseja, ... omme kige armolikkumbid käsku om sija saatnu: ... Sädussid Liiwlandi Tallomeeste Kauba Mümiste perrast välja lasknu sata*. Eestikeelne kogu täienes kolme J. W. Jannseni tööga: *Sannumetoja* (Tartu, 1848), *Püssipappa essimessed Külla-Juttud külla rahwale* (Tartu, 1854) ning Aafrika, Ameerika jm. põlisrahvaste uskumusi tutvustav *Sannumed pagganattest, nende ebba ussust ning õnnetumast ellust* (Pärnu, 1850). Kaks viimast on RRI kogus esmaeksemplariid. Rootsiaegsed publikaadid pärinevad 17. sajandi lõpukümnendist ning on seotud Läänemere provintside ja Soome usueluga, kaks 1700. aastal Rootsis ilmunud trükist aga Põhjasõjaga Liivimaal: *Kårt doch Sanfärdig Berättelse...* on pühendatud esimesele Narva lahingule ning *Livonia perfide cruentata...* Poola vägede sissetungile. 17. sajandi *baltica*-haruldused on ka liivimaalaste Chr. Ph. Richteri ja Chr. Wildvogeli 1660. ja 1699. aastal Jena ülikoolis kaitstud dissertatsioonid. Vanim ostetud raamat on pärit 16. sajandist (Fr. Petrarca. *De remediis*. Lyon, 1584). Omandati ka mitu 17. sajandi Lääne-Euroopa trükist, neist üks elseviir (Valerius Maximus. *Dictorum factorumque*. Amsterdam, 1650), ning 18.-19. sajandi vanaslaavikeelseid trükiseid, millest vanim on 1706. aastal Moskvas ilmunud kaheosaline kiriku-teenistuse raamat *Октоих*.

Kaardikogu täienes 450 ajaloolise kaardiga, neist 91 saadi eraisikute annetusena. Kaardiarhiivis täiendati seni ebatäielikke kaardiseeriaid ajalooliste topograafiliste kaartidega. Unikaalsemad ostud olid: Petseri maakonna kaart Eesti Vabariigi algusaastatest, mille olemasolust seni teave puudus; 19. sajandi algul Inglismaal ilmunud merekaart *Chart of the North and Baltic Sea* (Edinburgh, 1816); seeria Esimese maailmasõja aegseid Saksa armee kaarte *Karte von Russland* (23 kaarti); 20. sajandi algul ilmunud väga suure mõõtkavaga Vene üheverstalised kaardid (316 kaarti). Seni ebatäielik topograafiline ülevaatekaart *Kas tunned maad* (1933-1937) täienes 13 kaardiga.

Kunstikogu täienes 785 plakati ja 723 postkaardiga. Osteti konkursil *25 kauneimat Eesti raamatut* võitnud tööde originaalillustratsioonid Urmas Viigilt (*Teistmoodi sirel*), Piret Raualt (*Sanna ja salakütid*) ning Kadri Ilveselt (*Lumemõll*). Viive Noor kinkis Rahvusraamatukogu eriauhinna *Kuldraamat* saanud illustratsioonid Reet Made raamatule *Vallatuste pood* ning Kalli Kalde joonistused Jaan Kaplinski raamatule *Kaks päikest*.

Väliskirjanduse komplekteerimisel pöörati aruandeaastal enim tähelepanu neile humanitaar- ja sotsiaalteaduste valdkondadele, mille tuumiknimestikesse lülitatud kirjandus ootas järelkomplekteerimist. Lisaeelarvest eraldatud 400 000 krooni suunati kunsti-, õigus-, keele-, kirjandus- ja ajalooteaduse raamatute ostmiseks.

Välisriikide lugemissaalide kogu täiendati välissaatkondade ja sponsorite toel. Komplekteerimises pandi erilist rõhku keeleõppematerjalidele ja väärtilukirjandusele ning humanitaarteaduse valdkonna teavikutele. Lõpetati Põhjamaade lugemissaali kogu täiendamine, sest saatkonnad ei rahasta seda jätkuvalt.

Välisperioodikas võeti nimetustena arvele 905 ajakirja ja 51 ajalehte, millest moodustasid 35% humanitaar- ja 58% sotsiaalteaduste ajakirjad. Enim on tellitud õigusajakirju (16%), järgnevad poliitika ja kunst (9%), rahvusvahelised organisatsioonid (7%) ja majandus (6%).

Lugejatele on avatud 24 878 täistekstilist **e-ajakirja** (2005. a. 20 512 nimetust). 2006. aastal oli juurdepääs 44 **välisandmebaasile**, s-h. 19 üld- ja 25 erialandmebaasile ning 3 Eesti andmebaasile. Väheste huvi tõttu ei pikendatud *ORO/Oxford Reference Online*, *IIPA/International Index to the Performing Arts*, *Winlex* ja Autohindade andmebaasi kasutuslepinguid. Lisandusid järgmised andmekogud: *Grove Art Online*, *Britannica Online*, *Oxford Scholarship Online*, *Oxford Journals Online*, *RILM Abstracts of Music Literature*, *MLA International Bibliography*.

Töötati välja e-kogude arhiveerimise põhimõtted ning **digitaalarhiivi DIGAR** loomise alused. Digitaalselt arhiveeritakse eelkõige rahvusteavikud, s-h. internetis avaldatud võrguväljaanded, füüsilisel andmekandjal ilmunud e-teavikute digitaalsed koopiad, analoogkandjate digiteeritud koopiad ning väljaannete trükieelsed failid. Juurdepääs arhiveeritud teavikutele avatakse e-kataloogi ESTER ja RRI andmebaaside kaudu. Vanade ajalehtede säilimise ning parema kättesaadavuse tagamiseks skaneeriti 2006. aastal 39 filmi (37 415 lehekülge) ja indekseeriti 108 filmi (70 200 lehekülge), väljaannetest (koos kaasannetega) *Kaja*, *Postimees*, *Wõru Teataja*, *Pealinna Teataja*, *Lõuna-Eesti*, *Sakala Pühapäev*, *Eesti Kirik*. Andmebaasis DEA on kokku 75 perioodikaväljaannet (469 832 lehekülge). 1. juunist 2006 rakendus sundeksemplari seaduse muudatus, mille kohaselt Eesti võrguväljaanded registreeritakse ning salvestatakse digitaalarhiivis DIGAR. Eesti veebiressursside andmebaasi registreeritakse jooksvalt avaldatud võrguväljaanded, et tagada nende säilimine ja kättesaadavus ka pärast veebist kustutamist. Andmebaasi on sisestatud 2075 raamatut, 188 ajakirja, 394 jätkväljaannet, 1 noodiväljaanne (kokku 2658 nimetust). Arhiveeritud veebiressursid on lingitud e-kataloogi ESTER.

Seoses e-kogude lisandumise ning uue rahvusvahelise standardi rakendamisega muudeti kogude arvestuse aluseid. Kogudest kustutati 24 495 eksemplari vananenud ja mitteprofiilset kirjandust. Vastavalt inventuuride ajakavale inventeeriti 1993.–1994. ja 2003. aastal põhikogusse arvele võetud raamatud, kohalt puudus 235 teavikut. (LISA 1)

Aruandeaastal analüüsiti kogude turvalisust ning koostati meetmete plaan. Lugemisala pääs- lase hangiti uus turvavärav (senine paigaldati õiguskirjanduse lugemissaali) ning osteti hoiukapid lugejate isiklike esemetele. Sisekorras reguleeriti töötajate liikumist raamatukogus.

Säilitustegevuse põhirõhk oli tagatiskoopiate valmistamisel teavikute mikrofilmimise ja digiteerimise teel. 2006. aasta suurim saavutus oli mikrofilmimise ja skaneerimise hübriidkaamera käivitamine ja töötajate väljaõpe.

Probleeme oli külmkambrite kliima reguleerimisega. Ventilatsioonisüsteemi tehniliste rikete tõttu esines kliima ebastabiilsust, aasta keskmine temperatuur ja suhteline niiskus jäid siiski lubatud normide piiridesse.

Puhastati 6170 laudimeetrit teavikuid kolmes hoidlas, lisaks lehekaupa 6755 teavikut. Paberparandusi tehti 57 139 lehele. Ajalehtede hoidlas kontrolliti hallitus- ja putukakahjustuste kahtlustega 148 ajalehekõidet, 157 ajalehemappi ja 263 üksiknumbrit. Aasta jooksul desinfitseeriti 206 teavikut ja 428 lehte.

Osaleti mahukas ja kallis Raja raamatukogu (vene vanausuliste koguduse trükiste kogu) säilitusprojekti, mille raames RRI-s konserveeriti ja mikrofilmiti 18 väga halvas seisundis täisnähkõidet. Esmakordselt alustati RRI-s hävimisohus raamatute mikrofilmimist. Kokku koos perioodikaga mikrofilmiti aasta jooksul 51 nimetust mahuga 243 552 lehekülge. Mikrofilmide registrisse kanti 318 kirjet. Tagatiskoopiate kogu täienes 190 rulli mikrofilmiga (kokku 1670 rulli).

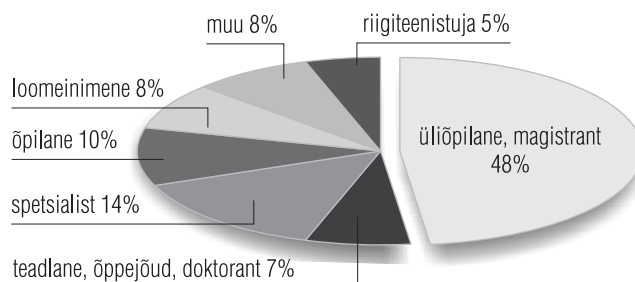
2007. AASTAL ON KAVAS

- uuendada digitaalarhiivi DIGAR veebilehte;
- rakendada uus kogude arvestuse juhend;
- jätkata võõrkeelse kirjanduse konverteerimist;
- parendada külmkambrite töökindlust, stabiliseerida hoidlate kliima;
- hankida elektriline press paberi konserveerimiseks;
- jätkata hävimisohus teavikute konserveerimise alaseid uurimistöid koostöös TTÜ Materjalide Uurimise Keskusega;
- suurendada mikrofilmimise mahtu;
- jätkata hävimisohus vanade ajalehtede ja ajakirjade digiteerimist (projekt DEA) ning alustada *Eesti Rahvustrükise Punases Raamatus* kirjeldatud trükiste digiteerimist.

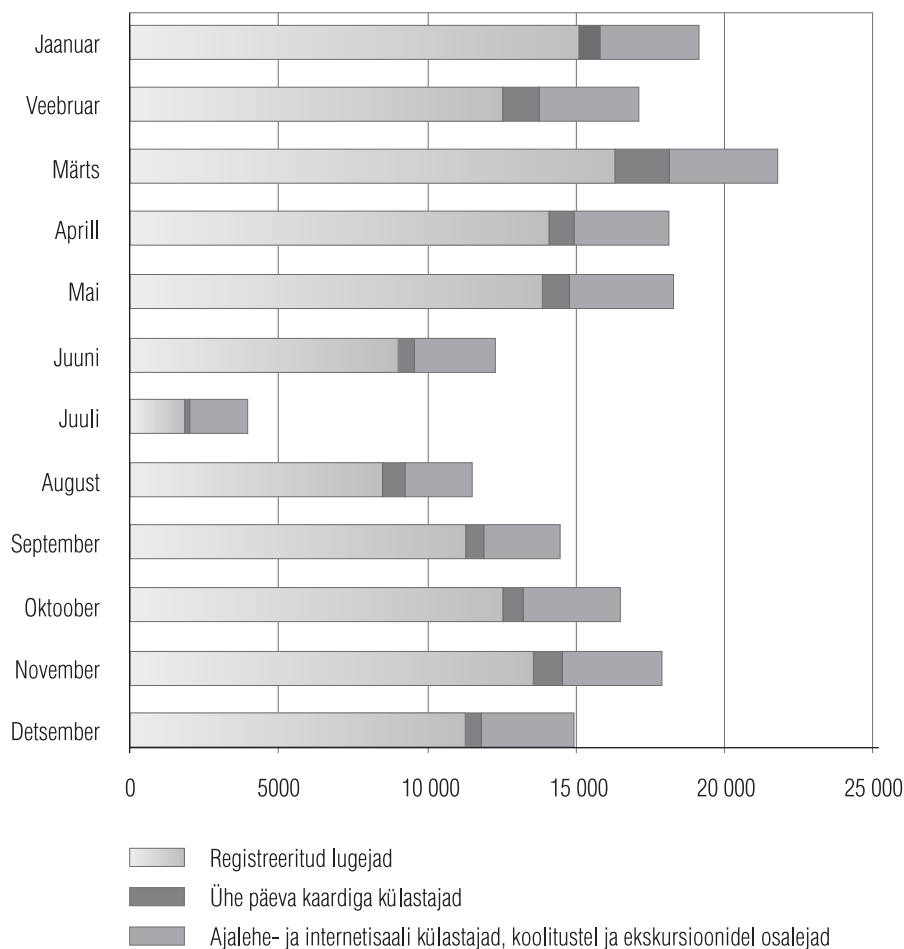
RAAMATUKOGU- JA INFOTEENUSED

2006. aastal registreerunud **uute lugejate arv** jäi eelmise aasta tasemele. Raamatukogukülastusi registreeriti 185 854, keskmiselt 670 päevas. 2006. aasta lugejauuringu andmetel moodustavad enamiku lugejaist üliõpilased (48%), järgnevad spetsialistid (14%).

Lugejad kategooriate järgi

Külastused

RRI nõukogu kinnitas **raamatukogu uue kasutamiseeskirja**, mille peamised muudatused puudutavad turvalisusega seotud õigusi ja kohustusi ning lugejate isikuandmete kasutamist. 2006. aastal tehti SWOT-analüüs, et selgitada raamatukogukaardi ja ID-kaardi eeliseid raamatukogu kasutamisel. Analüüsi tulemusel otsustati võtta kasutusele **uus integreeritud raamatukogukaart**. Tehti ettevalmistusi elektrooniliselt lugejaks registreerumiseks, töid jätkatakse.

Täies mahus rakendus **lugejakoolitus**. Kvaliteetkoolituse nimel tegeldi aktiivselt koolitajate teadmiste ja oskuste arendamise, meetodiliste kavade koostamise ning koolitusvajaduse väljaselgitamisega, hinnati ja analüüsi koolituse tagasisidet. Sihipäraselt tegeldi kasutajakoolituse turundusega. Toimus 16 infootsingu ABC koolitust (kokku 236 osalejat), 11 erialateabekoolitust (kokku 52 osalejat) ja 2 eritellimusel koolitust (kokku 21 osalejat). Lugesissaalides juurutati uus **lugejaterminalide võrk**, mis võimaldab kasutada vabavara OpenOffice (tekstitöötlus, tabelitöötlus, esitlusprogramm) ja internetilehitsejat Mozilla Firefox. Lugejad saavad töödelda andmeid flopilt või USB seadmelt.

Raamatukogu- ja infoteenuseid osutatakse lepingu alusel Õiguskantsleri Kantseleile, Presidendi Kantseleile, Justiitsministeeriumile, Eesti Kultuurkapitalile, Tallinna Ülikoolile, Tartu Ülikooli õigus-teaduskonnale, Sotsiaal-Humanitaarinstituudile ja Kaitsejõudude Peastaabile.

Arvestades digitaalse informatsiooni kasvu ning ühe suurema hulga lugejate siirdumist füüsilisest raamatukogust virtuaalsesse, töötati välja **e-raamatukogu** arengukava aastateks 2007-2012. Eelnes olukorra põhjalik analüüs. E-raamatukogu teenuse loomiseks, haldamiseks ja pakkumiseks tuleb esmajärjekorras ühildada infosüsteemide loomisel kasutatud tarkvaralahendused, rakendada kasutajate autentimise süsteem ja integreeritud infootsisüsteem.

Rahvusraamatukogu kodulehel tehti mahukaid täiendusi. Hõlbustamiseks valdkondlikku infootsingut, koondati erialateabe rubriiki teave humanitaar- ja sotsiaalvaldkonna peamistest infoallikatest, koostati erialateabe abivahendid majanduse, ELi õiguse ja politoloogia valdkonnas. Paralleelselt kodulehega avaldatakse informatsiooni ka trükis. Teenus on ülimalt populaarne ning toonud kasutajatelt positiivset tagasisidet. Kasutajasõbralikumaks muudeti litsentsiandmebaaside lehekülge ning uuendati kogude rubriiki. Uue teenusena avati kodulehel Euroopa Raamatukogu portaal ning artiklite koopiade tellimine interneti teel. Katseperiood näitas, et teenusel on palju kasutajaid. Avati ELi info-keskuse ingliskeelne veebileht. Jooksvalt täiendati ELi uudiste lehekülge ning küsimuste-vastuste andmebaasi, kuhu on koondatud 24 teemavaldkonna materjalid. Oluliselt on täiendatud päevakajaliste ja praktiliste nõuannete linki "Hea teada".

Kodulehe külastused 2005. ja 2006. aastal

Kuu	2005		2006	
	Külastuste arv	Keskmiselt külastusi ööpäevas	Külastuste arv	Keskmiselt külastusi ööpäevas
Jaanuar	63 423	2046	213 096	6874
Veebruar	247 490	8838	185 516	6625
Märts	255 523	8242	247 287	7977
Aprill	271 517	9050	216 863	7229
Mai	279 111	9003	213 928	6900
Juuni	150 400	5013	159 169	5306
Juuli	81 267	2621	107 446	3466
August	130 343	4204	290 652	9375
September	200 592	6686	198 433	6614
Oktoober	224 098	7229	252 382	8141
November	236 647	7888	264 352	8811
Detsember	199 630	6439	231 378	7464
Kokku	2 340 041	6438	2 580 502	7065

Koostöös ELNET Konsortsiumiga loodi **e-kataloogi ESTER** uus visuaalne identiteet ning uuen-
dati laenu- ja lugejamoodulit. Lõpetati Eesti perioodika aastaist 1945-1989 rekataloogimine. Jätkati
kaartkataloogi konverteerimist, lisandus võõrkeelsete raamatute kirjeid: sisestati ~50 000 nimetust
ja ~38 000 eksemplarikirjet.

Infootsingu hõlbustamiseks pikendati kahe e-ajakirjade haldamise vahendi litsentsi, A-Z
võimaldab e-ajakirjade ühisotsingut andmebaasides ajakirja nimetuse ja EJS artikli tasandil.

Põhjalikult töötati ümber **Eesti rahvusbibliograafia (ERB)** koostamise alused: määratleti rahvus-
teaviku mõiste, üldised registreerimise põhimõtted, registreeritava bibliograafiaüksuse olemus ja
valikupõhimõtted teavikulaaditi. Loobuti trükiväljaandest. 2006. aastal ilmusid trükis alaseeria *Eesti
Rahvusbibliograafia. Raamatud* 2005. aasta registriköide ning 2006. aasta kuuvihikud. Alaseeria
väljaandmine lõpetatakse registriköite ilmumisega 2007. aastal. Juurdepääs rahvusbibliograafia
andmestikule on edaspidi avatud ainult Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi vahendusel.

Jätkus retrospektiivsete rahvusbibliograafia väljaannete *Eesti perioodika 1941-1944* ja *Eestikeelne
raamat 1918-1944* koostamine ning ajavahemikul 1945-1997 ilmunud helisalvestiste rekataloogimine.

Eesti üldine märksõnastik (EÜM) avati veebis, edaspidi loouakse võimalus EÜMis koostatud
märksõnakirjete konvertimiseks MARC-vormingus normikirjeteks ja laadimiseks e-kataloogi ESTER.
Lisaks ühtlustati EÜMi ja Tartu Ülikooli Raamatukogu märksõnu, et vähendada segadusi otsingul
e-kataloogi Tallinna ja Tartu alamkataloogides.

Bibliographia Iuridica Estonica (BIE) andmebaasi lisandusid kirjed aastail 1941-1944 ilmunud
õiguslastest trükistest. Lisatud on leidumus Eesti raamatukogudes. Rahvusraamatukogu lugejatele
kättesaadavas sidusandmebaasis on kirjele lisatud märke täisteksti olemasolust. Kasutajaliidest
täiendati ingliskeelse avalehega.

Artiklite andmebaas **Index Scriptorum Estoniae (ISE)** täienes tavapärastel, suuri muudatusi ei olnud.
Lisandus ingliskeelne avaleht. ISE koosneb 9 alamandmebaasist, kirjete arv oli aasta lõpuks 886 662.
Andmebaasi täiendamise koostööleping on sõlmitud Läänemaa ja Valgamaa keskraamatukoguga,
koostööst on huvitatud Soome Rahvusraamatukogu.

Veebis avati **Vabariigi Presidendi bibliograafia (VPB)** andmebaas, mis sisaldab Eesti presidentide
trükis ilmunud kõnesid, artikleid ja intervjuusid, tegevuse kajastusi ja kirjutisi. Lisaks hõlmab andme-
baas presidendi abikaasa ning Vabariigi Presidendi Kantselei tegevuse kajastusi ajakirjanduses.
Bibliograafia sisaldab viiteid sõnumitele, tsitaatidele, anekdootidele, fõljetonidele, karikatuuridele
ja fotodele. Hõlmatud on ajavahemik presidendi kandidatuuri ülesseadmisest ametiaja lõpuni.
Ametis oleva presidendi andmebaasi täiendatakse jooksvalt. Andmebaasil on ingliskeelne avaleht.
2006. aasta lõpuks oli andmebaasis 8338 kirjet.

Koostöös Riigikogu Kantselei majandus- ja sotsiaalinfo osakonnaga alustati ettevalmistust
parlamentarismi andmebaasi loomiseks.

Andmebaaside kasutusstatistika

Andmebaas	Päringud 2006
BIE	27 354
ERB	98 634
ELi küsimuste ja vastuste andmebaas	5 015
DEA	429 537
DIGAR	160 867
ISE	277 915
Teemavärv	247 443
VPB	*578
Kokku	1 247 343

* VPB avati kasutajatele 15.03.2006.

Bibliograafiate koostamine 2006. aastal (LISA 2)

- Bibliographia iuridica Estonica 2005;
- Jaan Krossi bibliograafia 1997-2006;
- Ajakirja *Teater. Muusika. Kino* koondbibliograafia 2002-2006;
- Portreefilmid eesti kunstnikest;
- Heino Elleri diskograafia;
- Eesti organistide salvestised;
- Eesti heliloojate orelimuusika noodid;
- Raamatukogunduse bibliograafia 2005;
- Ajakirja *Raamatukogu* koondsisukord 2006;
- ERÜ trükisõnas 2004 ja 2005;
- Hugo Raudsepa bibliograafia;
- Eesti Teaduste Akadeemia bibliograafia.

Eesti ISBN Agentuur haldab Eesti kirjastuste ja trükikodade andmebaasi, annab konsultatsioone ISBNi ja vöötcode ning trükiste ja e-väljaannete sundeksemplari küsimustes. Tänu aktiivsele selgitustööle on huvi standardnumbril baseeruva raamatu vöötcode vastu tõusnud ning tellijate arv suurenenud. Seoses 2007. aastal rakenduva 13-numbrilise ISBNiga valmis standard EVS-ISO 2108:2006 *Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatu standardnumber (ISBN)*.

Eesti ISMN Agentuur on tegutsenud kolm aastat. 2005. aasta detsembri seisuga on kirjastustunnus antud 7 Eesti muusikakirjastusele. Koostamisel on uus ISMN standard. Lähiaastatel võetakse kasutusele 13-numbriline ISMN. 2006. aastal maksustati rahvuslikele agentuuridele süsteemis osalemine.

Eesti ISSN Keskus on alates 1995. aastast väljastanud ISSN-i 1495 väljaande, s-h. 88 võrguväljaande. ISSN ja sellega seotud vöötcode on ~90% ajalehtedest ja ajakirjadest. 2006. aastal väljastati ISSN 152 jadaväljaande, s-h. 13 võrguväljaande. 2007. aastal ilmub ISSN-i standardi 4. väljaanne, kus tähelepanu all on e-teavikud. Kasutusele võetakse kaks ISSN-i, mis toob kaasa koostöö võrguteavikute väljaandjatega.

2007. AASTAL ON KAVAS

- anda välja retrospektiivne rahvusbibliograafia *Eesti perioodika 1941-1944*;
- lõpetada retrospektiivse rahvusbibliograafia *Eesti helisalvestised 1945-1997* rekataloogimine ja kirjade laadimine ERB andmebaasi;
- lõpetada haruldaste raamatute kogu venekeelsete raamatute kirjade konverteerimine ja alustada ülejäänud vöörkeelsete raamatute kirjade konverteerimist e-kataloogi ESTER;
- avardada raamatukogukaardi rakendusvöimalusi;
- kaaluda *pay-per-view* teenuse hankimist, mis avab lugejale artikli täisteksti RRis puudavas/suletud andmebaasis;
- korrastada andmebaaside statistika moodulid;
- võtta domeeni nlib kõrval kasutusele domeen rahvusraamatukogu.ee;
- luua parlamendiraamatukogu koduleht.
- alustada projekti EoD (*E-book on Demand*) raames koostööd Austria Innsbrucki Ülikooli raamatukogu digiteerimiskeskusega, et luua tasulise teenusena raamatute ja ajakirjade digiteerimine koos pildifailide konverteerimisega täistekstideks ja paigutamiseks arhiivi DIGAR.

ARENDUS- JA TEADUSTEGEVUS

Rahvusvahelised arendusprojektid:

ReUSE trükiste digitaalarhiivi loomiseks (projektijuht Krista Kiisa, kestus 26.06.04. – 25.06.06.). Täideti kõik plaanis olnud ülesanded ning loodi digitaalarhiiv DIGAR, töötati välja deposiitorlepingute süsteem, failide üleandmise kord ning juhendid.

EoD (E-book on Demand) raamatute digitaalkoopia tellimissüsteemi loomiseks (projektijuht Krista Kiisa, kestus 01.10.06. – 31.03.08.). 2006. aasta jooksul toimus uue teenuse ettevalmistus. Töötati välja administratiivsed, tehnoloogilised ja finantsplaanid ning tööprotsesside kirjeldused. Installeeriti 2 skannerit (hübriidskanner ja raamatuskanner), koolitati töötajaid, testiti skaneerimistehnikaid ja võrreldi kvaliteeti.

TEL-ME-MOR (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.02.05. – 31.01.07.) on Euroopa Komisjoni projekt, milles valmistati ette ELi 10 uue liikmesriigi rahvusraamatukogude ühinemist portaaliga *Euroopa Raamatukogu (The European Library)*. 1. jaanuarist 2006 sai Eesti Rahvusraamatukogust ametlikult Euroopa Raamatukogu täisliige, märtsis liideti Euroopa Raamatukogu portaaliga e-kataloog ESTER, aprillis digitaalarhiiv DIGAR. Ülejäänud e-kogud kirjeldati portaalis nii eesti kui ka inglise keeles. Eesti keeles on kättesaadav portaali kasutajaliides koos abitekstidega, samuti Läti ja Leedu andmebaaside kirjeldused.

Uutes liikmesriikides tutvustati ELi teadus- ja arendustegevuse programme, mille tulemusel kasvas kultuuri- ja haridusasutuste esitatud projektitaotluste arv. Uuriti teadus- ja arendustegevuse hetkeseisu Euroopa rahvusraamatukogudes ja võimalusi andmebaasidele mitmekeelse juurdepääsu tõhustamiseks. Kõik uuringud avaldati veebilehel <http://telmemor.net/results.php>

Esitati dokumendid osalemiseks järgmistes ELi projektides:

- TELplus – uuritakse portaali Euroopa Raamatukogu kasutaja vajadusi ja arendatakse uusi teenuseid. Projekti üldkoordinaator on RR;
- EDLnet – luuakse raamatukogude, muuseumide ja arhiivide Euroopa Digitaalraamatukogu (EDL) ühistegevuse nii organisatsiooniline kui ka õiguslik mudel.

EAW (projektijuht Maia Ruttu, kestus 01.04. – 01.10.06.) oli Euroopa Komisjoni AGIS projekt, mille tulemusel loodi üle-euroopaline otsisüsteem European Arrest Warrant (www.eurowarrant.net). See kiirendab infovahetust ELi liikmesriikide vahel ja võimaldab otsest juurdepääsu siseriiklikele õiguse allikatele. Projektijuht oli T.M.C. Asser Instituut, Eesti Rahvusraamatukogu oli projekti rahvuslik koordinaator ja korrespondent, kes kogus ja edastas temakohast infot ning hoolitses rahvusliku korrespondendivõrgu loomise eest.

Web Cultural Heritage (projektijuht Kairi Felt, kestus 01.09.05. – 01.09.06.) oli Euroopa Komisjoni programmi *Culture 2000* raames käivitunud projekt, mille eesmärk oli koostada arhiveeritavate võrguväljaannete määratlemiseks valikujuhised, mis oleksid kasutatavad ka teistes Euroopa maades. Projekti tulemused ilmusid väljaandes *Web Cultural Heritage* (Praha, 2006). Projekti juht oli Tšehhi Rahvusraamatukogu, partnerid Sloveenia ja Slovakkia Rahvusraamatukogu.

Europe Direct infopunktide (EDIR) võrgustiku (projektijuht Li Lind, kestus 2005–2008) Harjumaa ja Tallinna infopunkt avati 2005. aastal. EDIRi ülesanne on avalikkuse teavitamine Euroopa Liidu küsimustest, teabematerjalide levitamine, tasuta infotelefoni 0080067891011 propageerimine jmt. 2006. aastal korraldati kaheksa infopäeva, töötuba ja loengut, viktoriine ja auhinnamänge. EDIRi teenuseid tutvustati seminaridel, konverentsidel, messidel jt. üritustel. Infopunktil oli 122 külastajat, telefoni ja e-posti teel esitati 103 teabetaotlust.

DIGMAP (projektijuht Margit Tohver, kestus 01.10.06. – 01.10.08.) on programmi *e-Contentplus* projekt eesmärgiga välja töötada tehnilised lahendused skaneeritud ajalooliste kaartide indekseerimiseks ning otsinguks. Selleks luuakse rahvusvaheline digiteeritud ajalooliste kaartide kataloog, mitmekeelne Euroopa kohanimeloend ja rahvusvaheline kartograafide, kaardigraveerijate, -toimetajate ja -trükkalite andmebaas. Projekti koordinaator on Lissaboni Tehnikaülikooli Kõrgem Tehnika-

instituut ning partnerid lisaks RRile Madridi Polütehniline Ülikool, Portugali Rahvusraamatukogu, Belgia Kuninglik Raamatukogu, Firenze Rahvuslik Keskraamatukogu ning Bulgaaria Teaduste Akadeemia Matemaatika ja Informaatika Instituut.

Teadusnõukogu

RRi teadusnõukogu käsitles Rahvusraamatukogu üldisi tegevussuundi ning konkreetsemalt teadus- ja arendustegevust. Kuigi otsuste kaudu keskenduti RRi teadus- ja arendustegevuse korralduslikule poolele, anti soovitusi ka sisulistest küsimustes, vaadeldi teadusraamatukogude koostöövõimalusi ning vahetati informatsiooni.

Toimus 2 teadusnõukogu koosolekut. Käsitleti järgmisi teemasid:

- RRi teadus- ja arendustegevus 2005–2006;
- RRi raamatukoguteenuse kvaliteedi uuring;
- RRi arendusprojektid 2006–2007;
- ELi projekt EoD (*E-book on Demand*) ja kasutajauuring;
- 2007. aastal kavandavad teadusraamatukogude konverentsid ja seminarid

Võeti vastu otsus jätkata raamatukogu- ja infoteaduse publikatsioonide kontseptsiooni arutamist ning RRi teadus- ja arendustegevuse analüüsimist.

Kuna mitu teadusraamatukogu on erinevate meetodikate alusel teostamas raamatukoguteenuste kvaliteedi uuringuid, siis otsustati lähiaastatel ühisuuringut mitte kavandada. Peeti vajalikuks informatsiooni vahetamiseks korraldada 2007. aastal seminar teadusraamatukogude raamatukoguteenuste kvaliteedi uuringute tulemustest.

Teadustööd

- Heinrich Stahl Rootsi kirikupoliitika teostajana. Piret Lotman. 2006. aastal avaldatud publikatsioonid: *Heinrich Stahli rootsikeelse katekismuse võimalikke lähtepunkte. In: Eesti teoloogilise mõtlemise ajaloost. Забытый новый город. In: Tuna. Ajalookultuuri ajakiri. Спецвыпуск по истории Эстонии с 17 по 20 век. Kyrkoherdens son från Nevastranden. Föräldrar och barndomsmiljö* (esitatud Urban Hiärne tegevusele pühendatud kogumikku).
- Narva Kirikuraamatukogu kataloog. Sirje Lusmägi. Jätkus Narva Kirikuraamatukogu kataloogi jaoks 16.-18. sajandi trükiste kirjeldamine. Töö käigus atribueeriti defektseid raamatuid ning dešifreeriti eelmiste omanike sissekirjutusi. Täpsustati endiste omanike isikuandmeid. Iga raamatu kohta koostati lühiannotatsioon.
- Fr. K. Gadebuschi käsikiri Eesti Rahvusraamatukogus. Sirje Lusmägi. Valmis artikkel *Fr. K. Gadebusch ja täiendatud Liivimaa biblioteek*, mis ilmub 2007. aastal (RRi toimetised).
- U. Ivaski ja G. Rusi eksliibriste kollektsioon RRis. Larissa Petina. Redigeeriti ja täiendati artiklit, mis ilmub 2007. aastal kogumikus *Omanikumärgid vanaraamatus*. Andmed artikli jaoks hangitud 2005. a. Venemaa Riiklikus Kujutava Kunsti Muuseumis ning Eesti Kirjandusmuuseumis U. Ivaski ning P. Ariste eksliibristekollektsiooni uurimisel.
- Sissekirjutused eesti vanaraamatus: 18. sajand ja 19. sajandi esimene pool. Urve Sildre. Redigeeriti artikkel, mis ilmub 2007. aastal kogumikus *Omanikumärgid vanaraamatus*.
- Puugravüüride originaalklotsid RRi kunstikogus. Jüri Hain. RRi kunstikogu koosseisu kuulub puugravüüride originaalklotside kollektsioon aastatest 1840-1940. Uurimistöö tulemusena toimub 2007. aasta jaanuaris näitus *Sajand eesti puugravüüris*, kus trükiklotsid on kõrvuti trükiste või tõmmistega. Valmib kataloog.
- Alustati Eesti Rahvusraamatukogu toimetiste väljaande *Ajalookirjutaja aeg* koostamist, mis ilmub 2007. aastal ning sisaldab uurimusi varasematest ajaloo- ja kroonikakirjutajatest.

Raamatukoguteenuste ja lugejauuringud

23. oktoobrist 4. novembrini toimus RRis lugejaküsitlus *Teeme raamatukogu paremaks*, mille küsimustiku koostamisel võeti aluseks SERVQUAL meetodika. Küsitlus toimus nii elektrooniliselt RRi kodulehel kui ka küsitluslehtedega raamatukogus ning küsimustikku oli võimalik täita eesti, vene või inglise keeles.

Lugejatele jagati 1500 küsitluslehte, millest tagastati 803 (53,5%). Veebis täitsid küsitluslehte 208 kasutajat. Kokku saadi tagasi 1011 täidetud küsitluslehte, neist osutus analüüsikõlblikuks 935 (92,5%). 304 küsitluslehele oli lisatud ettepanekuid, kriitikat, tänusõnu. Andmeanalüüsiks kasutati andmetöötlusprogrammi SPSS. Andmete analüüs ja kokkuvõtete tegemine jätkub 2007. aastal.

Teaduskonverentsid ja -seminarid

- Euroopa Komisjoni projekti TEL-ME-MOR lõppkonverents *The digital future of cultural and scientific heritage* (18.-20.10.), kus toimus uuringute ja analüüsi tulemuste arutelu. Diskussiooni käigus koostati ettepanekud ELi teadus- ja arendustegevuse kava, aga ka teiste infoühiskonda, mäluasutusi ja digiteerimist puudutavate Euroopa tasandi ettevõtmiste jaoks. Rahvusvaheline konverents korraldati koostöös *Erema* SRLiga. Osavõtjaid oli 129: projektis osalevate Euroopa rahvusraamatukogude esindajad, samuti mäluasutuste, ülikoolide, ministeeriumide, kirjastuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide (CENL, IFLA, UNESCO) esindajad.
- Rahvusvaheline seminar *Free access to information: myth or modus operandi?* (02.02.). Arutleti, kas vaba juurdepääs informatsioonile, mida valdavad raamatukogud, on tegelikkuses tagatud, analüüsiti tõkkeid ja nende ületamise võimalusi. Ettekandega esinesid prof. Aleksandra Horvat Zagrebi Ülikoolist, dr. Marian Koren Hollandi Rahvaraamatukogude Ühingust jt.
- Teadusseminar *Humanitaarraamatukogu infoühiskonnas* (08.02.). Seminar oli pühendatud raamatukoguteadlase Boriss Volodini (1950-2005) mälestusele, selle juhatas sisse Boriss Volodini monograafia *Maaailma raamatukogude ajalugu* eestikeelse tõlke esitlus. Väliskülalistest esinesid Ljudmila Gusseva (Venemaa Rahvusraamatukogu), Esko Häkli (Soome Rahvusraamatukogu), Andrew Green (Walesi Rahvusraamatukogu). Akadeemik Peeter Tulviste juhitud Eesti humanitaarteadlaste ja teadusraamatukogude esindajate ümarlauas analüüsiti humanitaarraamatukogude olukorda Eestis, selgitati humanitaarteadlaste vajadusi ja teadusraamatukogude võimalusi lugejate ootuste täitmisel.
- 4. emakeelepäev RRis *Eesti keel on minu erakond* /Juhan Liiv/ (14.03.). Osalesid raamatukoguhoidjad, kirjastuste töötajad, ajalehtede ja ajakirjade toimetajad.
- Rahvaraamatukogude seminarlaager Tartumaal Nõos (08.-10.08.). Korraldasid Tartu Linna-raamatukogu, Kõrveküla raamatukogu, Kultuuriministeerium ja RR.
- Teadusraamatukogude seminar *Ülikooli ja mäluasutuse koostöö – teadlaselt praktikule* (19.-20.09.). Osalejad said ülevaate teadusuuringutest raamatukogunduse, infoteaduse ja arhiivinduse valdkonnas. Diskussioonidel analüüsiti uuringute rakendusvõimalusi mäluasutustes ning hinnati koostöö tulemuslikkust ja perspektiive.
- Seminar *Raamatukoguterminoloogia 35* (05.10.). Anti lühiülevaade aastakümneid kestnud terminoloogiategevusest, misjärel keskenduti tänastele oskuskeele probleemidele. Käsitleti raamatukoguterminoloogiat üldiselt, püüdes mõtestada selle hõlvet, arutleti, millised on ootused oskuskeelekorraldajatele ning kuidas üht või teist terminiprobleemi lahendada. Tähistati ühtlasi ERÜ raamatukoguterminoloogia toimkonna 35. tegutsemis-aastat. Seminar toimus koostöös Tallinna Ülikooli ja ERÜ terminoloogiatöimkonnaga.

Bakalaureuse- ja magistr tööde juhendamine

Janne Andresoo juhendatav magistr töö:

- Ü. Talihärm. *Kogude arendamise põhimõtted digitaalse infokeskkonna kontekstis* (TLÜ)

bakalaureusetööd:

- L. Palge. *Elektronkataloog ja selle kasutajad Eestis* (TLÜ)
- A. Gering. *Jadaväljaannete kataloogimine* (TLÜ)

Hela Ojasaare juhendatav seminaritöö:

- E. Kaljo. *Eesti Väliskaubanduse Liidu ekspordialaste infoteenuste kasutamine* (TLÜ)

Katre Riisalu juhendatav lõputöö:

- S. Reemets. *Muusikakirjanduse väljaandmine Eesti Vabariigis aastail 1991–2005* (TLÜ)

Mari Siineri ja Urve Kallavuse (TTÜ) juhendatav magistr töö:

- K. Joa. *Enamkasutatavate paberi konserveerimismeetodite võrdlus ja nende sobivus tugevalt vananenud paberi konserveerimiseks raamatukogudes.*

Diplomi- ja bakalaureusetööde retsenseerimine

- Kate-Riin Kont: L. Esopi bakalaureusetöö *Sotsiaalteaduste ja õigusteaduse üliõpilased Interneti kasutajatena* (TLÜ)
- Triin Soone: T. Traumanni diplomitöö *Viljandi Linnaraamatukogu kajastamine ajalehes Sakala aastatel 1991-2004* (TÜ VKA)
- Krista Talvi: M. Purgatsi diplomitöö *Kose valla raamatukogud 1991-2005* (TÜ VKA)
L. Tamme diplomitöö *Siimusti raamatukogu ajalugu* (TÜ VKA).

Taseme- ja kutseõpetus

Janne Andresoo ja Sirje Nilbe

- Veebipõhine valikkursus *Teabekorraldus ja vahendamine*, maht 4 AP (160 tundi), (TLÜ magistriõpe).

Janne Andresoo (koos V. Rogalevitšiga, TLÜ)

- Veebipõhine ainekursus *Multimeedia ja elektrooniline kirjastamine*, maht 3 AP (120 tundi), (TLÜ infojuhtimise eriala magistriõpe).

Hela Ojasaar

- Vabaainekursus *Äriteabe allikad*, maht 3 AP (120 tundi, 26 tundi auditoorset tööd), (TLÜ).
Tiiu Valm
- TLÜ ja RRI kutseõppe I moodul *Raamatukogunduse ja infoteaduse alused*.

2006. aasta sügisel alustas Rahvusraamatukogu raamatukogutöötajate kutsekoolitust, mis kestab 2007. aasta kevadeni. Aluseks on *Raamatukoguhoidja III kutsekoolituse programm*, mida aktsepteerib ERÜ kui kutset andev organ vastavalt ühingu juhatuse otsusele 21. augustist 2006. Kutseõpe koosneb viiest moodulist, millest igaüks katab raamatukoguhoidja kutsestandardi raamatukoguhoidja III astme kutseoskuskõhõud. Iga moodul sisaldab auditoorset ja iseseisvat tööd, elektroonilist suhtlust, seminare, praktilisi ülesandeid, õppekäike raamatukogudesse.

Õpetavad Rahvusraamatukogu töötajad ning külalislektorid, kes tunnevad hästi raamatukogu- ja infotööd, on kursis raamatukogunduse arengu ja valdkondadega ning omavad teadustöö- ja koolituskogemusi.

2006. a. alustas RRI kutsekoolituse kursustel õpinguid 25 inimest (20 rahva-, kooli- või erialaraamatukogust ning 5 rahvusraamatukogust). 23.-28. oktoobrini 2006 toimus I mooduli *Raamatukogunduse ja infoteaduse alused* (juhtis Tiiu Valm) ning 20.-24. novembrini V mooduli *Eesti raamatu, bibliograafia ja raamatukogunduse ajalugu* (juhtis Krista Talvi) õppetöö. Kõik 25 kutseõppijat sooritasid I mooduli testi, V mooduli test toimub 2007. a. jaanuaris.

Praktika juhendamine

2006. aastal juhendati RRis 23 praktikanti kolmest kõrgkoolist - Tallinna Ülikoolist, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast ning Sotsiaal-Humanitaarinstituudist. Praktikandid viibisid Rahvusraamatukogu osakondades jaanuarist oktoobrini kokku 97 tööpäeva. Rahvusraamatukogu töötajad pidasid praktikantidele 32 akadeemilist tundi loenguid.

Raamatukoguterminoloogia

Aasta lõpus sisaldab raamatukoguterminite andmebaas 6022 terminikirjet. 2006. aastal töötati välja terminite uus temaatiline jaotus, ühtlustati infoteaduse ja lugejateeninduse terminid, lisati uued terminikirjed vastavalt e-päringutele ning terminoloogia toimkonnale esitatud ettepanekutele. Toimus 6 terminoloogiatoimkonna koosolekut.

Raamatukogustatistika arvestus ja analüüs

2006. aastal täitsid kõik raamatukogu aruandevormi elektrooniliselt internetis. Esmakordselt täitsid teadus-, eriala- ja rahvaraamatukogud aruande uuendatud vormi, mis on välja töötatud standardi EVS-EN ISO 2789 järgi. 2006. aastal esitas raamatukogustatistika andmeid 1106 Eesti raamatukogu, s-h. 562 rahvaraamatukogu, 474 kooliraamatukogu ning 70 eriala- ja teadusraamatukogu. Aasta jooksul vastati Statistikaameti, Kultuuriministeeriumi, Tallinna Linnavalitsuse jt. statistikapäringutele. Eesmärgiga täiustada raamatukogustatistika andmebaasi tarkvara koostati statistika andmebaasi ja infotehnoloogilise toe kirjeldus.

Trükitoodangu statistika

Registreeritud raamatute ja jadaväljaannete põhjal koostati ning esitati Statistikaametile Eesti trükitoodangu statistika aastaaruanded. Esitatud andmed avaldati Statistikaameti andmebaasis *Sotsiaalelu* rubriigi *Kultuur* alarubriigis *Trükitoodang* ning trükiväljaannetes *Kultuur* ja *Eesti Statistika Aastaraamat*. Raamatustatistika andmeid on täiendavalt avaldatud ajalehes *Postimees* ning *Trüki- ja kirjastuskonverentsil 2006*. Trükitoodangu statistiliste andmete kättesaadavus on vähendanud kirjalike päringute arvu (2006. a. 17 päringut).

Raamatukogutöötajate täiendkoolitus (LISA 5)

2006. aastal korraldati raamatukogutöötajatele 19 koolitust, koolituspäevi oli 37 ning osavõtjaid 647, nendest RRI töötajaid 94. Koolituste teemad olid: meetodid täiskasvanute koolituses, loovustreening, infootsingu juhendamine ning infoallikate hindamine, tekstitöötamise ABC, MS EXCEL jm. Enam tähelepanu pöörati vene keelt kõnelevate raamatukogutöötajate koolitusele.

2007. AASTAL ON KAVAS

- koostada ELi projekti TEL-ME-MOR lõpparuanne ja teha ettevalmistusi (tehniliste lisade kirjutamine, läbirääkimised komisjoniga, konsortsiumilepingu väljatöötamine) uue projekti TELplus alustamiseks tõenäoliselt aprillis/mais;
- täiustada raamatukoguterminite veebisõnastiku tehnilisi lahendusi (terminibaasi ettevalmistamine üleminekuks veebipõhisele haldusele), lisada andmebaasi terministandardi kirjed (1090 kirjet) ja korraldada terminoloogiaseminar *E-keskkond – kas lisaväärtus või uus paradigma?*;
- täiendada raamatukogustatistika veebipõhist andmevahetust;
- võtta kutsekoolituse kursustel kasutusele e-õpikeskkonna tarkvara *WebTraine* ja korraldada sügisel kutsekoolituse uued kursused;
- lõpetada 2006. aasta lugejaküsitluse kokkuvõtte ja korraldada seminar *Teenuse kvaliteet - raamatukogu tulemuslikkuse näitaja*; alustada 2008. aasta lugejaküsitluse ettevalmistusi;
- uurida teenuse *E-raamat tellimisel* kasutajaid, et selgitada teenuse potentsiaalsete kasutajate huvi või selle puudumise põhjused, teenuse hinna ja kvaliteedi ootused ning alternatiivid.

KOOSTÖÖ

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusraamatukogu kuulub 11 rahvusvahelisse erialaorganisatsiooni, aktiivsemalt osaletakse Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA), Teadusraamatukogude Ühingu (LIBER), Euroopa Rahvusraamatukogude Konverentsi (CENL) ning Rahvusvahelise Muusikaraamatukogude Arhiivide ja Dokumendikeskuste Assotsiatsiooni töös.

Raamatukogudevaheliste koostööprojektide arendamise eesmärgil jätkus lepinguline koostöö mitme rahvusraamatukoguga. Eriti tulemuslik oli see Venemaa ja Poola Rahvusraamatukogu ning Venemaa Riikliku Raamatukoguga. Viimases toimus RRI raamatunäitus *25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut*. Märkimisväärne sündmus oli Poola Rahvusraamatukogu korraldatud üritus *Eesti ja Läti, nii lähedased, kuid siiski veel vähe tuntud*, mis koosnes seminarist ja näitusest, kus tutvustati naabrite kultuuri. Et koostöö oleks tulemuslik, pole RR teadlikult suurendanud koostöölepingute arvu teiste raamatukogudega, kuid siiski kirjutati 2006. aasta septembris alla koostööleping uue partneri, Slovakkia Rahvusraamatukoguga. Kokkupuutepunktide leidmiseks peeti läbirääkimisi Valgevene Rahvusraamatukoguga.

2006. aastal külastas RRI mitu suuremat delegatsiooni Soomest ja Venemaalt. Seoses Rumjantsevi raamatukogu näituse avamisega oli kaks gruppi külalisi Venemaa Riiklikust Raamatukogust ja 18-liikmeline delegatsioon Venemaa Rahvusraamatukogust.

Mainimisväärselt hea oli ühistegevus välissaatkondadega Eestis, kelle vahendusel toimus RRI-s hulgaliselt kultuuri tutvustavaid näitusi ja teisi üritusi. Eriti head partnerlussuhted olid Šveitsi saalil Gebert Ruff Fondi & Swiss Baltic Neti, Pro Helvetia Fondi, Šveitsi-Baltikumi Kaubanduskoja ja Zürichi Keskraamatukoguga, Austria saalil Austria Vabariigi Välisministeeriumi, Austria Suursaatkonna, Austria Ida- ja Kagu-Euroopa Instituudi ja Austria-õpingute Keskusega Skövdes. Nimetatud institutsioonid finantseerisid teavikute ostu saali töötajate valikul ja ürituste korraldamist, kandsid üritustel esinevate välislektorite kulud, korraldasid ja rahastasid täiendkoolitust.

Koostöö andmekogude haldajatega:

- Euroopa Raamatukogu (TEL) ühisportaal. Projekti juhib *TEL Office* Hollandi Kuninglikus Raamatukogus;
- Rahvusvaheline raamatu ja raamatukogude ajaloo bibliograafia *Annual Bibliography of the History of the Printed Book and Libraries* (ABHB). Projekti juhib Hollandi Kuninglik Raamatukogu;
- Rahvusvaheline vene raamatu koondkataloog *Международный сводный каталог русской книги (1918–1926)*. Projekti juhib Venemaa Rahvusraamatukogu;
- Põhja- ja Baltimaade koondkataloog NOSP;
- Rahvusvaheline muusikabibliograafia andmebaas *RILM : Abstract of Music Literature*;
- *Recent publications on Music*;
- ISBN, ISMN ja ISSN rahvusvahelistesse andmebaasidesse andmete edastamine.

Koostöö Eesti asutuste ja organisatsioonidega

Väljakujunenud koostöösuhted jätkusid 2006. aastal Presidendi Kantselei, Riigikogu Kantselei, Riigikantselei, Õiguskantsleri Kantselei, Justiitsministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Välisministeeriumi, Statistikaameti, Standardiameti, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Tallinna Tehnikaülikooli Materjaliuuringute Keskuse, Eesti Kirjastuste Liidu, Eesti Kirjanike Liidu, Eesti Kujundusgraafikute Liidu, Eesti Kõitekunstnike Ühenduse, Eesti Nahakunstnike Liidu ja paljude teistega.

Riigikantselei rahastamisel toimib Rahvusraamatukogus tasuta euroinfo telefon 800 3330. Keerukamatele küsimustele vastuste koostamiseks on loodud ELi spetsialistide koostöövõrgustik (Riigikantselei, ministeeriumid jt. ametiasutused). Laiemat huvi pakkuvad vastused kajastatakse

ELi küsimuste ja vastuste andmebaasis. Korraldatakse infopäevi aktuaalsetel teemadel, huvilised saavad telefoni teel esitada tippspetsialistidele küsimusi. 2006. aastal esitati euroinfo telefonile 1162 küsimust. Korraldati kaks infopäeva teemadel: avatud tööturu laienemine 1. mail 2006 ja Euroopa Parlamendi raport tulevasesst sotsiaalmudelid.

Saksa, Šveitsi ja Austria saalil jätkus tihe koostöö kõrgkoolide ning gümnaasiumidega, et tagada saalide infomaterjalide võimalikult tõhus rakendamine õpetuses. Tallinna ja Tartu Ülikooli, Eesti Kunstiakadeemia ja Tallinna Tehnikaülikooli kõrval kujunesid koostööpartneriteks Õpetajate Seminar ja Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool, mille tudengid oma uurimistöodes tegelesid süviti Šveitsi, Austria ja Saksamaa temaatikaga. Eriti tuleb esile tõsta koostööd TLÜ saksa keele õppetooli õppejõu A. Heeroga, kes kirjanduskursustel käsitles plaanipäraselt Austria, Saksa ja Šveitsi saali temaatikat. Endiselt jätkus hea side Eesti Saksa Keele Õpetajate Seltsiga, kelle kaudu leidsid enda jaoks saksakeelsete saalide infoteenused paljud gümnaasiumid, ning Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusega. Pikaajased kontaktid on Baltikumi tutvustava saksakeelse veebilehega <http://www.estmonde.com>, kuhu saadetakse teavet korraldatavatest üritustest ja Eestis toimuvast. Kirjastused Hueber, Dialoog ja TEA esitlevad saalides uudiskirjandust ning kingivad teavikuid; Leveera keeltekool tutvustab Euroopa keelteksamite uuemaid suundi. Tõhus koostöö tekkis Swiss Baltic Neti Tallinna esindusega, kes tutvustab Eesti noorte võimalusi uurimistöode tegemiseks ja õppimiseks Šveitsis.

2006. aastal leiti ühistegevuseks võimalusi ka rahvusvahelise vahetusõpilaste organisatsiooniga YFU ja integratsioonibürooga Minu Riik, kellega koostöös korraldati noorte plakatikonkurs *Euroopa keeltepäev*. Prantsuse saalil olid tõhusad kontaktid Prantsuse Kultuurikeskuse, Alliance Française'i ja Prantsuse Keele Õpetajate Ühingu. Prantsuse Kultuurikeskus rahastab prantsuse saali kirjanduse ja perioodika ostu ning Prantsuse kultuuri salongi ürituste korraldamist. Koostöös Alliance Française'iga korraldatakse prantsuskeelseid üritusi frankofiilidele, Prantsuse Keele Õpetajate Ühinguga toimus kirjastuse *Hachette* väljaannete esitus.

Koostöö Eesti teadusraamatukogudega toimub läbi Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi ELNET, mille kaudu hallatakse ja arendatakse ühiselt e-kataloogi ESTER ja digiteeritud ajalehtede kogu DEA ning tehakse sidusandmebaaside ühishankeid. Rahvusraamatukogu osales 2006. aastal aktiivselt konsortsiumi arengustrateegia 2007-2010 ning e-kataloogi ESTER põhimääruse ja visuaalse identiteedi väljatöötamises.

RRist on kujunenud digiteerimise ja e-kogude säilitamise kompetentsikeskus, kus tänu omandatud oskusteabele toimub Eesti raamatukogude digiteerimistegevuse koordineerimine.

Osalemine organisatsioonide juhtorganites

- Janne Andresoo – kultuuri kutsenõukogu aseesimees, EVS/ TK 22 Informatsioon. Dokumentatsioon aseesimees, ERÜ raamatukoguhoidjate kutseksamikomisjoni liige, ERÜ terminoloogiatoimkonna liige, ajakirja *Raamatukogu* toimetuskolleegiumi liige;
- Aurika Gergeležiū – Eesti Muusikakogude Ühenduse esimees;
- Siiri Lauk – Eesti Terminoloogia Ühingu juhatuse liige;
- Sirje Nilbe – IFLA liigitamise ja märksõnastamise sektsiooni alalise komitee liige;
- Andres Ottenson – Arhiivinõukogu liige;
- Mihkel Reial – ELNET Konsortsiumi juhatuse esimees, Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi digitaalse säilitamise nõukogu aseesimees;
- Katre Riisalu – Eesti Muusika Infokeskuse juhatuse liige;
- Sirje Roogna – Eesti Pimedate Raamatukogu nõukogu liige;
- Endla Sandberg – EVS/TK 22 Informatsioon. Dokumentatsioon sekretär;
- Mari Sibul – Eesti Kunstiraamatukogude Ühenduse esimees, Tartu Kõrgema Kunstikooli raamatukogu nõukogu liige;
- Mari Siiner – Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi digitaalse säilitamise nõukogu liige, Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste säilitamise nõukogu esinaine, kultuuri kutsenõukogu

konservaatorite kutsekomisjoni liige, Euroopa standardimise tehnilise komitee CEN/TC 346 *Conservation of Cultural Property* töörühma WG4 *Environment* ekspert;

- Triin Soone – Eesti Kirjastuste Liidu juhatuse liige;
- Krista Talvi – Kultuuriministeeriumi rahvaraamatukogude nõukogu liige, ERÜ kutsekomisjoni esimehe asetäitja, ERÜ juhatuse aseesimees, ERÜ koolituse toimkonna liige, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia nõukoja liige, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infoteaduse eriala riigieksamikomisjoni esimees;
- Margit Tohver – Teadusraamatukogude Ühenduse (LIBER) kaarditöörühma juhatuse liige;
- Tiiu Valm – Rahvusvahelise raamatukoguühingute ja -institutsioonide liidu (IFLA) juhatuse liige, IFLA Rahvaraamatukogude Sektsiooni Alalise Komitee korrespondentliige, Maailma Rahvusraamatukogude Direktorite Konverentsi (CDNL) liige, Euroopa Rahvusraamatukogude Direktorite Konverentsi (CENL) liige, Euroopa Nõukogu elektrooniliste väljaannete, raamatukogude ja arhiivide töörühma ekspert, Euroopa Raamatukogu juhatuse liige, UNESCO ERK nõukogu liige, kultuuri kutsenõukogu liige, Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusraamatukogude direktorite nõukogu liige, Tallinna Ülikooli infoteaduste osakonna magistri- ja bakalaureusetööde kaitsmiskomisjoni välisliige, ajakirja *Raamatukogu* toimetuskolleegiumi liige;
- Mihkel Volt – Eesti Hoiuraamatukogu nõukogu liige.

KULTUURIKESKUS

2006. aasta ürituste paljusus ja mitmekesisus kinnitavad ilmekalt Rahvusraamatukogu kui kultuuri-keskuse rolli. Osaleti 76 näituse koostamises ja korraldamises ning 29 rahvusvahelises koostöö-projektis. Toimus 18 RRI kogusid tutvustavat näitust ja 25 muud raamatunäitust. (LISA 6)

RRI kodulehel avati e-näitused: Tallinna II illustratsioonitriennaal *Pildi jõud* ning 25 kauneimat Eesti raamatut, 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2005.

Rahvusraamatukogu kogude tutvustus

- Eesti kutselise teatri 100. aastapäeva kajastati näitusega *Eesti kirjanikke ja teatritegijaid aastast 1918-1940*. RRI kogude põhjal sai ülevaate E. Vilde, A. Kitzbergi, A. Adsoni, O. Lutsu, A. H. Tammsaare ja H. Raudsepa draamaloomingust ja dramatiseeringutest. Eksponeeritud olid ka teatrimajade fotod ja teatrite kavalehed.
- Rahvusoper Estonia 100. sünnipäevaks valmis koostöönäitus *Estonia teater 100. Plakat ja raamat*.
- Heljo Männi 80. sünnipäeva tähistati näitusega *Kirjutades tagasi lapsepõlve*, kus eksponeeriti raamatuid, käsikirju, illustratsioone, fotosid ning kostüüme ETV lastesaadetest.
- Kirjakunstnik Villu Tootsi 90. sünniaastapäeva tähistaval näitusel tutvustati rahvusvaheliselt tuntud kalligraafi, kirjakunsti uurija ja populariseerija loomingut ning tegevust tema isikuarhiivi ja raamatukogu põhjal, mida säilitatakse Eesti Rahvusraamatukogus.

Rahvusvahelised suurprojektid

- Näitusel *Vana-Hiina pronksikunsti tipphetked* eksponeeriti ligi poolsada pronksist tarbekunstieset, mis moodustavad ühe säravama osa 5000-aastase ajaloo Hiina tsivilisatsioonist.
- Peanäitusesaalis oli Tšehhi tuntud ehtekunstniku Karel Votipka näitust *Lux materiae*.
- Fotonäitus *150 aastat fotokunsti Hispaanias* tutvustas fotokunsti ajalugu alates esimestest dagerrotüüpidest Barcelonas 1839. aastal kuni 1990ndate aastate fotokunstini, valitud olid 150 aasta jooksul tehtud kauneimad ja olulisimad fotod.
- Novembris avati peanäitusesaalis Läänemere-äärsete riikide raamatuillustratsioonide konkurss-näitus Tallinna II illustratsioonitriennaal *Pildi jõud*. Eesti Kultuuriministeeriumi, Eesti Kujundusgraafikute Liidu raamatugraafika sektsiooni ja RRI algatatud triennaali Eesti ekspositsioon ringleb rändnäitusena Eestis ja välisriikides aastani 2009. Näitusega kaasnes kataloog. Eesti Post tähistas triennaali avapäeva postkaardi ja eritempliga.
- Itaalia Suursaatkonnaga koostöös valminud näitusel *Uued metseenid: Itaalia pankade kunsti-raamatud* esitleti üle 450 pankade kirjastatud kunstiraamatu. Rahvusraamatukogule kingiti 138 kunstiraamatut.

Konverentsikeskusele oli 2006. aasta edukas. Toimus 880 üritust (2005. a. 776 üritust), teenindati 350 klienti, üritustel käis aasta jooksul üle 55 000 külastaja. Valdavalt korraldati koolitusi (305), seminare (226) ja koosolekuid (155).

Kõige kasutatavam ruum oli väike konverentsisaal (212 päeva, kasutus 58%), järgnesid nurgasaal (209 päeva, 57%) ning suur konverentsisaal (205 päeva, 56%). Teatrisaalis toimus 103 etendust.

2006. aasta suuriüritused

- Rahvusvaheline ELi konverents maaelupoliitika rakendamises uutes liikmesriikides
- konverents *Balticum Organicum Syntheticum BOS 2007*
- konverents *European Actual Academy*
- projekti TEL-ME-MOR lõpukonverents

- anesthesioloogide kongress
- rakenduskõrghariduse konverents *Teadlik valik*
- rahvusvaheline GIS- ja geograafiapäev
- Kinnisvarakonverents 2006
- Trüki- ja kirjastuskonverents
- Kirjandusfoorum *Paabeli raamatukogu*

Omanäoline üritus oli teatriprojekt *Peidetud lood*, mis korraldati koostöös VAT Teatri ja ühendusega Magic Net. 14 Euroopa teatrit ligi 100 näitlejaga etendasid raamatukogu keldris, lugemisaalides ja pööningul oma riikide müüte ja legende. Viis vaatajarühma kulges giidide juhtimisel ühest mängukohast teise. Etenduse lavastasid Marcus Romer (Suurbritannia), Carl Morten Amundsen (Norra) ja Aare Toikka (Eesti).

Tänavu neljandat aastat korraldatud jõulukuu raamatunädalal osales üle 60 Eesti kirjastuse. Lisaks rikkalikele raamatulettidele pakuti võimalust kohtuda kirjanikega, osaleda autogrammitundidel, raamatuesitlustel. Raamatunädala tähtsündmus oli teine rahvusvaheline kirjandusfoorum *Paabeli raamatukogu*, mis seekord keskendus kirjasõna vabadusele. Teemavaliku ajendiks olid üldise väljendusvabaduse ümber käivad tulised vaidlused nii Euroopas kui ka mujal maailmas. Eestlaste kõrval esinesid foorumil Norra Kirjanike Liidu juhataja Anne Oterholm ja Tampere Ülikooli meediakultuuri professor Mikko Lehtonen.

Toimus teine rahvusvaheline GIS- ja geograafiapäev *Geograafia paneb paika*, kus geoinfosüsteemide ja geograafiaga seotud teadus- ja õppeasutused, riigiasutused ning erafirmad tutvustasid geograafia rolli meie igapäevaelus ning GIS-tehnoloogia rakendamise võimalusi eri valdkondades. Toimused ettekandepäev, firmade näitus ning lastele joonistusvõistlus ja geograafiaprogrammide harjutustunnid arvutiklassis.

Arvukalt üritusi korraldati **välisriikide saalide** ettevõttel. Saksa saalil oli teabepäev *Kaks kasulikku tundi Eesti Rahvusraamatukogus* ning alustati teadus- ja kultuurikohviku sarja, mille avaüritusel arutles Linnar Priimägi Tallinna Ülikoolist teemal *Google või Goethe: milliseid teadmisi vajame?* Sarja teine üritus oli teemal *Inimene ja tema sümbolid*, esinejaks prof. David Vseviov Eesti Kunstiakadeemiast. Mõlemat üritust täiendas temaatiline raamatuväljapanek saali kogudest. Koos integratsiooniprojektiga Minu Riik organiseeriti plakatikonkurss ja näitus *Euroopa keeltepäev* ning Tallinna Saksa Kultuuriinstituudi ja Goethe Instituudiga meedianäitus JUNG:DE noorte elust Saksamaal.

2006. aastal jätkas tegevust Prantsuse kultuuri salong. Selle raames käsitles kevadhooajal 5 salongiõhtul prantsuse muusikat Eesti Muusikaakadeemia õppejõud Leida-Tiia Järg. Sügishooaja kahe loengu teema oli Prantsusmaa vaimne ajalugu, millest kõneles rooma-katoliku kiriku piiskop Eestis Philippe Jourdan.

Põhjamaade saal jätkas kirjandusõhtute sarja *Tagatoa jutud*. Toimus soomerootsi kirjanduse päev *Ei suomea, heller svenska...* ning aidati kaasa *Põhjamaade luulefestivali* ja *Põhjamaade raamatukogunädala* korraldamisel.

2007. AASTAL ON KAVAS

- koostada rändnäitus *Eesti riiklikud teenetemärgid*, mida eksponeeritakse esmakordselt Estonia kontserdisaalis teenetemärkide üleandmistseremoonial;
- koostada näitus *Marie Under 125*;
- teostada näituse- ja kirjastamiseprojekt *Vanimad eestikeelsed kokaraamatud*;
- korraldada E. Wiiralti auhinna konkurss ja nüüdisgraafika näitus;
- alustada Rahvusraamatukogu 90. aastapäeva ettevalmistusi.

PARLAMENDIRAAMATUKOGU

Parlamendiraamatukogu ülesannete täitmist raamatukogu struktuuriüksuste vahel koordineerib parlamendiinfo keskus (PIK), Euroopa Liidu küsimustes Euroopa Liidu infokeskus (ELIK). Riigikogu ja Riigikogu Kantselei (RKK) paremaks teenindamiseks on Toompea lossis avatud 20-kohaline lugemissaal, mida regulaarselt külastab hinnanguliselt 80% Riigikogu liikmetest ja 50% RKK ametnikest, keskmiselt on 600 külastust kuus. Olulisemaks muutuseks 2006. aastal oli Riigikogu arhiivi pidamise üleandmine RKKle.

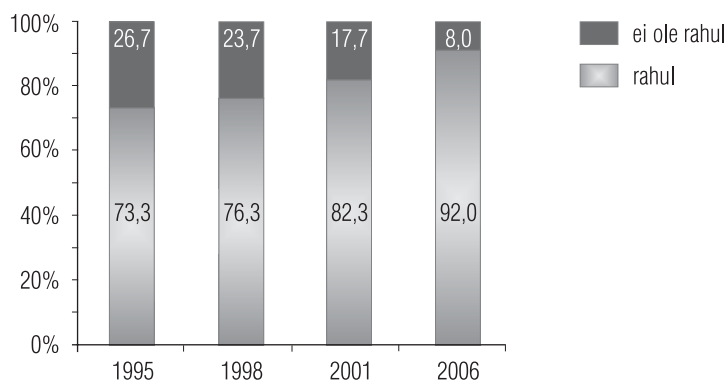
Personali **täiendkoolituskava** raames osaleti Juristide Liidu, Euroopa Komisjoni, Riigikantselei, TÜ Õigusinstituudi, Euroopa Parlamendi Tallinna Infobüroo jt. korraldatud seminaridel ning TÜ Eurokolledži veebikursustel (Euroopa Liidu õigus ja institutsioonid; ELi liikmesriikide majandus ja poliitilised süsteemid).

Parlamendiraamatukogu oluline partner on RKK, kellega koostatakse väljaandeid ja näitusi ning lahendatakse päringuid. Ühiselt kavandati muudatusi nii väljaannete süsteemis kui ka nende sisus ja kujunduses. Rahvusvahelisel tasandil on oluline koostöö teiste parlamendiraamatukogudega infovahetusel ja päringutele vastamisel ning osalemine Rahvusvahelise Õigusraamatukogude Assotsiatsiooni (IALL) ja Euroopa Informatsiooni Assotsiatsiooni (EIA) töös.

2006. aasta mahukaimaks koostööprojektiks RKKga oli Riigikogu liikmete neljanda küsitluse ettevalmistamine. Uuringu teostas TNS Emor. Aastail 1995-2006 toimunud nelja küsitluse tulemuste analüüs ilmub Eesti Rahvusraamatukogu juubelikogumikus 2008. aastal.

Kogude kujundamisel on fookuses sotsiaalteaduste (õigus, ajalugu, poliitika, politoloogia), Euroopa Liidu ning rahvusvaheliste organisatsioonide dokumentide komplekteerimine. Soovitusi on andnud nii parlamendiliikmed kui ka Riigikogu Kantselei ja Õiguskantsleri Kantselei töötajad. Bundestagi kingitusena saabusid Riigikogule perioodikaväljaanded *Die Welt*, *Der Zeit*, *Zeitschrift für Parlamentsfragen* jt. RRI tellitud välisperiodikast moodustavad sotsiaalteaduste ajakirjad 58% (kokku 375 nimetust) ning parlamenditeeninduseks vajalikud litsentsiandmebaasid 50%. 2006. aasta algusest avati juurdepääs majandus- ja poliitikaalasele e-raamatute andmebaasile Oxford Scholarship. 2006. aastaks oli tellitud 23 välisajalehte, raamatuid komplekteeriti ligi 2 miljoni krooni eest, valdav oli õiguskirjandus. ELi kogu täienes 430 teavikuga, infokeskuses on 60 perioodikaväljaannet, ~70%le ajakirjadest on tagatud elektrooniline juurdepääs. Oluliselt paranes ligipääs teaduslikele täistekstidele ja õigusaktidele tänu uute andmebaaside hankimisele.

Rahulolu RRI kogudega (RKK küsitlus 1995-2006)

Päringute hulk püsib stabiilsena, keskmiselt 3300 erineva raskusastmega päringut aastas. Teemaaliliselt on esikohal õigus- ja poliitikavaldkonna küsimused. Võrreldes 2005. aastaga on kasvanud hariduse-, kultuuri- ja ajaloopäringute osakaal. **Laenutuste** arv püsib stabiilsena (keskmiselt 2000 laenutust aastas). Parlamendi lugemissaalis korraldati 8 **teemanäitust**, huvipakkuvaim oli

Karl Astist kõnelev väljapanek. Koostöös RKKga valmis näitus *Iseseisvust taastamas*. Populaarsust kogub koos RKK majandus- ja sotsiaalinfo osakonnaga korraldatav **kasutajakoolitus** infootsingualaste teadmiste täiendamiseks.

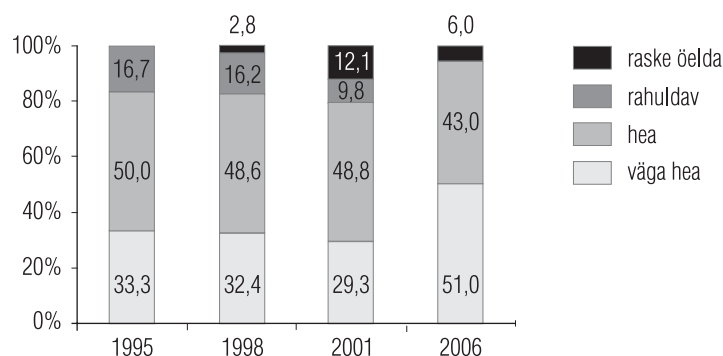
Parlamendiraamatukogu ülesannete hulka kuulub **Eesti ametlike väljaannete registreerimine** ning **õigusbibliograafia koostamine**. Eesti rahvusbibliograafia osana ilmusid aastaväljaanded *Bibliographia iuridica Estonica* ning viimast korda *Eesti Ametlikud Väljaanded*. Alates 2007. aastast registreeritakse ametlikud väljaanded rahvusbibliograafia andmebaasis. Õigusbibliograafia andmebaasi BIE lisati andmed aastail 1941-1944 ilmunud trükistest. 2006. aastal töötas õigusbibliograafia koostaja Haagis Peace Palace'i raamatukogus, mille tulemusel täienes andmebaas oluliselt seni puuduvate andmetega varasemal aastail ilmunud kirjutiste kohta.

Publitseeriti perioodiliselt ilmuvad *Riigikogu kroonika*, *Riigikogu teatmik* ning *Riigikogu liikmete kirjutised*. Väljaanne *Nädal maakonnalehtedes*, mis koondab nädala jooksul maakonnalehtedes avaldatud Riigikogu liikmete, ministrite ja Euroopa Parlamendi liikmete kirjutisi, on alates 2006. aasta novembrist kättesaadav ka Riigikogu sisevõrgus.

Alustati X Riigikogu statistikakogumiku ja Riigikogu aastaraamatu kavandamist. 2007. aastal ilmuvad XI Riigikogu koosseisu peegeldav *101 elulugu* ja album Toompea ajaloo.

Välisartiklite refereerimine ja uudiskirjanduse tutvustus on koondatud elektroonilistesse väljaannetesse *Summaria Socialia*, *Summaria Iuridica* ja *Summaria Europensia*, mida saadetakse e-postiga Riigikogu liikmetele ja RKK ametnikele.

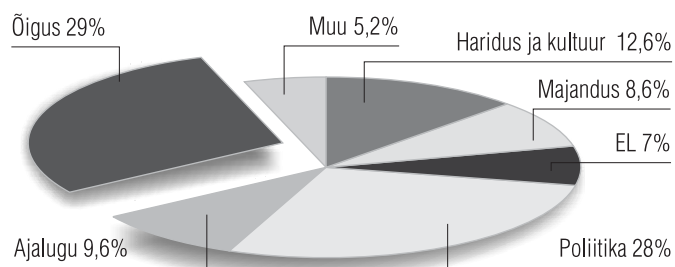
Rahulolu RRI teenuste ja teeninduse kvaliteediga (RKK uuring 1995-2006)

Vabariigi Presidenti ja Presidendi Kantselei ametnike teenindatakse Kadrioru lossi lugemissaalis. Rahvusraamatukogust laenutati aruandeaastal ~200 teavikut ja esitati 126 päringut. Veebib avati alates 1992. aastast koostatav Vabariigi Presidendi bibliograafiline andmebaas (VPB), mis koondab trükis ilmunud kõnesid, artikleid ja intervjuusid, presidendi tegevuse kajastusi ning presidendi abikaasa ja Presidendi Kantselei ajakirjanduses kajastatud tegevust. Andmebaas sisaldab viiteid ka sõnumitele, tsitaatidele, anekdootidele, fõljetonidele, karikatuuridele ja fotodele. Hõlmatud on ajavahemik presidendi kandidatuuri ülesseadmisest ametiaja lõpuni. 2006. aasta lõpuks oli andmebaasis 8338 kirjet.

Riigikantselei, ministeriumide ja teiste riigiasutuste teeninduses on esikohal päringutele vastamine, keskmiselt on 160 pöördumist aastas. Koostööleping on sõlmitud Õiguskantsleri Kantselei, Justiits- ja Välisministeriumiga. Päringutega on pöördunud Riigikohus, Riigiarhiiv, Kultuuri-, Sotsiaal-, Põllumajandus- ja Kaitseministerium. Koostöös Õiguskantsleri Kantseleiga korraldati õigusteadlase, ühiskonnategelase ja Eesti Vabariigi esimese õiguskantsleri Anton Palvadre 120. sünniaastapäeva tähistav näitus õiguskirjanduse saalis.

Päringud teemade järgi

Trükiväljaanded (LISA 2)

Bibliographia iuridica Estonica = Eesti õigusbibliograafia = Legal literature of Estonia = Estnische Rechtsbibliographie : 2005 / koost. Maia Ruttu; toim. Katrin Ordlik, Gerli Eero. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006. - 132 lk., 8 trp. (1302 kirjet); 80 eks.

Riigikogu kroonika : 01.01–31.12.2005 / koost. Piret Viljamaa; toim. Rita Hillermaa, Aaro Mõttus. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006. - 128 lk., 8 trp.; 300 eks.

Riigikogu teatmik 2006 / koost. Piret Viljamaa; toim. Rita Hillermaa. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006. - 39 lk. : portr., 2,5 trp.; 500 eks.

Riigikogu (The Parliament of Estonia) directory 2006 / comp by Piret Viljamaa; ed. by Rita Hillermaa. - Tallinn : National Library of Estonia, 2006. - 39 lk. : portr., 2,5 trp.; 500 eks.

X Riigikogu seisuga 10. aprill, 20. mai, 1. nov. / koost. Piret Viljamaa; vast. toim. Rita Hillermaa. - Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2005. - Voldik; 0,4 trp.; 1000 + 4000 eks.

X Riigikogu seisuga 20. mai, 1. nov. / koost. Piret Viljamaa; vast. toim. Rita Hillermaa. - Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2005. - Voldik. - Inglise k.; 0,4 trp.; 500 + 2000 eks.

X Riigikogu seisuga 20. mai, 1. nov. / koost. Piret Viljamaa; vast. toim. Rita Hillermaa. - Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2005. - Voldik. - Saksa k.; 0,4 trp.; 500 + 500 eks.

Elektronilised väljaanded

Eesti ametlikud väljaanded 2005 [Võrguteavik] / koost. Rita Hillermaa; vast. toim. Janne Andresoo. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006.; (341 kirjet) <http://www.nlib.ee/43148>

Summaria Socialia [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest. Raamatututvustused. Uued raamatud: majandus ja poliitika / toim. Tiina Tammiksalu, keeleteoim. Krista Mesek. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006. Ilmub 4 x aastas, 26 referaati ja 20 raamatututvustust. Koondsisukord 2005. <http://www.nlib.ee/2934> (+ 30 eks).

Summaria Iuridica : [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest. Uued õigusraamatud / toim. Karmen Linask, Kristiina Puura; keeleteoim. Gerli Eero. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006. Ilmub 4x aastas, 26 referaati, 1 teemanimestik (48 kirjet), 4 välisajakirjade uudisartiklite loetelu (469 kirjet). Koondsisukord 2005. <http://www.nlib.ee/2918> (+ 30 eks).

Riigikogu liikmete kirjutised [Võrguteavik] / koost. Gerli Eero; toim. Rita Hillermaa, Piret Viljamaa. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2006. - Täiendatakse 3 korda aastas (jaanuaris, mais, septembris). Paberil 3 nimestikku, kokku 2380 kirjet. <http://www.nlib.ee/4699> (+120 eks).

RRI NÄITARVUD 2005 ja 2006

Jrk-nr.	nimetus	arvestusüksus	2005	2006
1. Kogud				
1.1.	Kogud kokku	teavikuid (üksuste arv)	3 359 047	3 334 457
1.1.1.	s-h. kasutuskogud		3 174 373	3 160 935
1.2.	avariilulitel	eks. (laudimeeter)	155 884 (5 093)	152 518 (3 494)

Eraldi tabel esitatakse kasutuskogu liikumise kohta laaditi, varu- ja vahetuskoogu ning arhiivitöö kohta Lisas 1.

2. Elektrooniline kogu				
2.1.	RRI andmebaasid (v.a p 2.2.)	nimetusi	*48	*21
2.1.1.	s-h. faktibaasid	nimetusi	3	2
	Eesti kirjastuste andmebaas	kirjeid		3 900
	raamatukogustatistika andmebaas	kirjeid		1 162
2.1.2.	s-h. bibl. andmebaasid	nimetusi	*43	*12
	BIE	kirjeid	16 018	26 100
	ERB	kirjeid	172 407	180 796
	VPB	kirjeid	-	8 338
	ISE	kirjeid	838 510	940 450
	- estonica	kirjeid		5 717
	- Euroopa Liit	kirjeid		32 964
	- humanitaarteadused	kirjeid		48 521
	- keeleteadus	kirjeid		11 820
	- kirjandus, kirjandusteadus	kirjeid		79 188
	- majandus, poliitika, õigus	kirjeid	381 841	413 200
	- raamatukogundus	kirjeid		15 791
	- teater, film, kunst, muusika	kirjeid	171 619	210 193
	- varia	kirjeid		123 056
2.1.3.	s-h. täistekstandmebaasid	nimetusi	2	1
	digitaalarhiiv DIGAR	nimetusi		4 161
	- DEA (vanad ajalehed)	nimetusi	**59	**75
	- monograafiad	nimetusi		413
	- võrguväljaanded	nimetusi		2 666
	- muud	nimetusi		1 007
2.1.4.	muud	nimetusi		4
	EÜM märksõnastik	terminikirjeid	26 330	33 750
	ELi küsimused ja vastused			408
	teemavärv	kirjeid	2 613	2 756
	raamatukogusõnastik	termineid		6 022
2.2.	litsentsiandmebaasid	nimetusi	37	47
2.2.1.	Eesti		8	3
2.2.2.	välismaised		29	44

2.3.	elektroonilised jadaväljaanded (e-ajakirjad A-Z kataloogis)	nimetusi	20 512	24 880
*välja on jäetud sisetöös kasutatavad andmebaasid				
**koostööprojekt KMARI ja TLÜARiga				

3. Elektronkataloog

3.1.	e-kataloogis	nimetusi	602 878	648 904
3.2.		eksemplare	1 487 902	1 522 329
3.3.	kasutuskogust e-kataloogis eksemplare	protsent	47	48

4. Raamatukogu kasutamine

4.1.	traditsiooniline raamatukogukasutus			
4.1.1.	registreeritud lugejaid		119 383 (2000-2005)	84 215 (2003-2006)
	aktiivseid lugejaid		26 835	23 604
	aasta jooksul registreeritud uusi lugejaid		4 440	4 322
	aasta jooksul ümberregistreeritud lugejaid		6 978	6 296
4.1.2.	külastusi		214 392	185 854
4.1.3.	laenutusi		*130 568	*111 562
	- hoidlast		50 810	80 557
	- kohalkasutusi		79 758	31 005
4.1.4.	RVL			
	abonente		423	441
	saabunud tellimusi		4 549	4 283
	täidetud tellimusi		3 787	3 648
	tellitud teistelt raamatukogudelt		1 459	1 327
	saadud teistelt raamatukogudelt		1 304	1 172
4.1.5.	teatmeteeningus			
	refereeritud artikleid		52	52
	päringuid		54 079	50 266
	- elektroonilisi päringuid		1 881	1 578
4.2.	elektrooniline raamatukogukasutus: e-teenused			
4.2.1.	koduleht	külastusi	2 340 041	2 580 502
4.2.2.	andmebaasid	otsinguid	3 125 314	1 247 343
	BIE		114 306	27 354
	ERB		**2 196 128	**98 634
	ISE		275 787	277 915
	DEA		328 128	429 537
	DIGAR		5 922	160 867
	VPB		-	578
	ELi küsimused ja vastused		-	5 015
	teemavärv	külastusi	205 043	247 443
4.3.	teeninduspunkte		4	3

4.4.	lugemissaale		22	21
	lugejakohti		668	603
	sülearvuti töökohti		***77	***108
	lugeja arvutitöökohti		83	84
	- internetiühendusega		66	70
	- klienditerminale		16	16
	personali arvutitöökohti		333	353
*Avariiliikisutust ei registreerita				
** 2005 sisaldab lehitsemisi ja otsinguid, 2006 ainult otsinguid				
***Lisaks Wifi ühendus lugemissaalides				

5. Säilitamine ja ennistamine

5.1.	konserveeritud			
	paber	lehti	15 044	14 223
	kõited	eks.	332	400
5.2.	desinfitseeritud			
	paber	lehti	1 669	428
	teavikud	eks.	322	206
5.3.	puhastatud teavikud	eks. lehekülgi (laudimeeter)	8 529 622 620 (7 342)	6 755 624 555 (6 170)
5.4.	valmistatud säilitusümbriseid	tk.	3 337	2 706
5.5.	mikrofilmited	lehekülgi	230 562	251 391

6. Kõitmine ja paljundamine

6.1.	valmistatud uusi kõiteid		4 915	5 154
	- raamatud		1 254	1 384
	- ajakirjad		171	415
	- kammkõide		161	84
	- klamberkõide		3 329	3 271
6.2.	parandatud	lehti	48 870	57 139
6.3.	kiletatud	kõiteid	3 100	2 985
6.4.	elektrograafiliselt paljundatud	lehekülgi	922 530	816 625

7. Teadus- ja arendustegevus

7.1.	uurimisteemasid		8	8
7.2.	arendusprojekte		11	12
	- RRI arendusprojekte		3	3
	- Eestis		2	2
	- rahvusvahelisi		6	7
7.3.	toodete ja teenuste arendusprojekte		13	21
	- RRI tooteid ja teenuseid		5	13
	- Eestis		2	2
	- rahvusvahelisi		6	6
7.4.	koolitusüritusi raamatukoguhoidjatele		45	31

8. Kirjastamine				
8.1.	trüki avaldatud	nimetusi	40	33
	- rahvusbibliograafia väljaandeid		5	2
	- bibliograafianimestikke		3	4
	- teadusväljaandeid		1	-
	- Riigikogu väljaandeid		6	6
	- info- ja muid väljaandeid		25	21
8.2.	võrguväljaandeid	nimetusi	17	20
8.3.	ajakirja Raamatukogu	numbreid	6	6

9. Näitused				
9.1.	näitus		444	428
9.2.	raamatukogu kogusid tutvustavaid näitusi		365	364
	- teemanäitus		85	86
	- uudiskirjanduse näitus		280	278
9.3.	rändnäitus		30	6
9.4.	muid näitusi (kunsti-, fotonäitusi jm.)		49	58

10. Konverentsiteenus				
10.1.	korraldatud üritusi		776	880
	- konverentse		51	69
	- seminare		183	226
	- messe		2	2
	- koolitusi		210	310
	- kultuuriüritusi (kontserte, filmiõhtuid, etendusi)		63	51
	- muid üritusi (loenguid, koosolekuid jm.)		267	222

11. Personal				
11.1.	ametis töötajaid		438	433
	- raamatukoguhoidjaid		308	309
	- kvalifitseeritud spetsialiste		60	59
	- teisi töötajaid		70	65
11.2.	koosseisulisi ametikohti		446,75	445,25
	- raamatukoguhoidjaid		307,5	306
	- kvalifitseeritud spetsialiste		68,75	68,75
	- teisi töötajaid		70,5	70,5
11.3.	raamatukoguhoidjaid ja kvalifitseeritud spetsialiste hariduse järgi			
	kõrgharidusega		338	341
	- raamatukogundusliku kõrgharidusega		199	201
	raamatukogundusliku rakenduskõrgharidusega		4	6
	keskharidusega		26	21

12. Ruumid				
12.1.	raamatukogu pörandapind	m ²	51 447	51 447
	s-h. kasulik pind		38 271	38 271
	s-h. lugemisala pind		5 376	5 376
	s-h. hoidlad		13 206	13 206
12.2.	hoone maht	m ³	154 540	154 540
12.3.	hoidlate maht	eks. (laudimeeter)	5 milj (64 606)	5 milj (64 606)

13. Raamatukogu rahastamine 2005-2007				
EELARVE				
		2005	2006	2007
13.1.	Tulud kokku	89 403,0	91 974,5	102 005,5
13.1.1.	riigilt	76 447,1	79 988,9	88 381,2
13.1.2.	muudest allikatest	12 955,9	11 985,6	13 624,3
	- tulud teistest riiklikest või kohaliku omavalitsuse või muudest avalik-õiguslikest allikatest	1 400,0	1 400,0	1 400,0
	- sihtfinantseerimine	3 549,9	2 353,6	3 067,3
	- omatulud (majandustegevusest laekuvad tulud)	8 006,0	8 232,0	9 157,0
13.2.	Kulud kokku	89 403,0	91 974,5	102 005,5
13.2.1.	Personalikulud (töötasu koos sots. ja töötuskindlustusmaksuga, nõukogu juhtimistasud, õppelaenude kustutamise kulud)	52 415,8	56 548,2	64 354,0
13.2.2.	Administreerimiskulud	2 767,6	2 928,8	3 314,7
	- personali koolituskulud	539,5	672,3	590,2
13.2.3.	Kinnistu ja ruumide majandamiskulud	14 218,6	13 745,5	14 427,3
13.2.4.	IKT kulud	2 708,0	2 320,0	3 580,0
13.2.5.	Komplekteerimiskulud	8 332,2	8 650,9	8 130,0
	- teavikute komplekteerimiskulud	7 107,7	7 042,0	6 925,0
	- kulud juurdepääsuõiguse ostuks elektroonilistele andmebaasidele, litsentsid	1 224,5	1 608,9	1 205,0
13.2.6.	Avalikkusele suunatud kulud	1 300,2	1 070,7	1 157,3
	- kirjastamiskulud	593,0	400,0	432,4
	- näituste korralduskulud	210,8	140,4	229,2
13.2.7.	Muud kulud (inventar, seadmed, erimaterjalid, liisingud jm.)	4 315,2	4 356,9	4 724,8
13.2.8.	Projektide kulud	3 345,4	2 353,5	2 317,4

LISA 1

KOGUD

Kasutuskogud					
Jrk-nr.	Trükise laad	Kogude seis 01.01.06.	Täienemine	Kustutamine	Kogude seis 01.01.07.
1.	Raamatud	1 990 285	23 135	38 439	1 974 981
2.	Jadaväljaanded	302 221	9 385	8 618	302 988
2.1.	Ajakirjad	129 245	3 096	1 864	130 477
2.2.	Ajalehed	16 921	481	53	17 349
2.3.	Jätkväljaanded	156 055	5 808	6 701	155 162
3.	Tehnikaerilaadid	2 489	146	0	2 635
4.	Kaardiväljaanded	19 482	1 472	0	20 954
5.	Noodiväljaanded	116 783	1 008	14	117 777
6.	Graafikateavikud	178 156	1 906	0	180 062
7.	Käsitirjad ja arhivaalid	6 339	864	0	7 203
7.1	Käsitirjad	150	0	0	150
7.2	Arhivaalid	6 189	864	0	7 053
8.	Muud teavikud	487 223	13 821	19 956	481 088
	Paberil kokku	3 102 978	51 737	67 027	3 087 688
9.	Auvised	41 343	2 254	120	43 477
9.1.	Audiaalavikud	39 172	2 020	120	41 072
9.2.	Kombineeritud auvised	2 171	234	0	2 405
10.	Elektroonilised teavikud	1 711	144	3	1 852
10.1.	CDd	1 555	144	3	1 696
10.2.	Disketid	156	0	0	156
11.	Mikrovormid	28 341	198	621	27 918
11.1.	Mikrokaardid	22 198	0	0	22 198
11.2.	Mikrofilmid	6 143	198	621	5 720
	Muud laadid kokku	71 395	2 596	744	73 247
	Kasutuskogud kokku	3 174 373	54 333	67 771	3 160 935
Reserv- ja vahetuskogu					
1.	Reservkogu	175 298	132	10 855	164 575
2.	Vahetuskogu	9 376	1 062	1 491	8 947
	Reserv- ja vahetuskogu kokku	184 674	1 194	12 346	173 522
	Kogud kokku	3 359 047	55 527	80 117	3 334 457

LISA 2

VÄLJAANDED 2006

TRÜKISED

Rahvusbibliograafia väljaanded

1. Raamatud. Registrid 2005
2. Raamatud 12/2005, 1/2006, 2/2006, 3/2006, 4/2006, 5/2006, 6/2006, 7/2006, 8/2006, 9/2006, 10/2006, 11/2006

Bibliograafiaväljaanded

3. Bibliographia iuridica Estonica 2005. Koost. M. Ruttu
4. Raamatukogunduse bibliograafia 2004. Koost. M. Stamm
5. Raamatukogunduse bibliograafia 2005. Koost. M. Stamm
6. Jaan Krossi bibliograafia 1996-2005. Koost. V. Kabur, T. Ritson

Riigikogu väljaanded

7. Riigikogu kroonika 2005. Koost. P. Viljamaa
8. Riigikogu teatmik 2006. Koost. P. Viljamaa
9. Riigikogu Directory 2006. Koost. P. Viljamaa
10. Riigikogu Toimetised nr. 13, 14
11. X Riigikogu voldik eesti, inglise ja saksa keeles. Koost. P. Viljamaa
12. Riigikogu: miks ja kuidas?

Info- ja reklaamväljaanded

13. Eesti Rahvusraamatukogu brošüür ja majajuht eesti ja inglise keeles. Koost. T. Soone
14. Lugejavoldik "Tere tulemast Eesti Rahvusraamatukokku" eesti ja vene keeles. Koost. S. Roogna, U. Pals
15. Raamatukoguteatmik. Koost. M. Jõgi
16. Politoloogiateave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. S. Männamaa, E. Toomra
17. Sotsioloogiateave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. M. Allandi, Ü. Lepp
18. Majandusteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. S. Männamaa, E. Toomra
19. Keeleteaduse teave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Liivak
20. Psühholoogiateave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Liivak
21. Õigusteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Ordlik, T. Koot
22. Rahvusraamatukogu aastaaruanne 2005, tegevuskava 2006
23. Konkursi 25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat lasteraamatut. Kataloog
24. Euroopa Liidu õigusteave (voldik). Koost. A. Nestor
25. Europe Direct Tallinna infopunkt (postkaart). Koost. A. Kasvand, L. Lind
26. Kleebis "Toetab Euroopa Liit". Koost. A. Kasvand, L. Lind
27. Kleebis "Tasuta Euroinfo". Koost. A. Nestor
28. TEL-ME-MOR (voldik). Koost. T. Schvak
29. DIGAR (voldik). Koost. R. Enna, K. Kiisa
30. Villu Tootsi näituse voldik eesti ja inglise keeles. Koost. T. Laur
31. Rahvusraamatukogu aastaraamat 2005. Koost. A. Ottenson, T. Soone
32. Kalender / Calendar 2007 "Tule, lähme Rahvusraamatukokku!". Koost. T. Soone, U. Pals, pildid A. Nahkur

Eriprojektid

33. Faksiimiletrükk "Eesti riigi-, avaliku- ja kultuurielu tegelased 1918-1938"

Ajakiri Raamatukogu

34. Nr. 1-6. Koost. E. Riet, E. Arnover

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

I. Rahvusbibliograafiad

1. Uued Eesti raamatud. Koost. L. Tenno
2. Ametlikud väljaanded. Koost. R. Hillermaa
3. Eesti rahvusbibliograafia. Kaardid. Koost. M. Tohver

II. Bibliograafiad

4. Riigikogu liikmete kirjutised. Koost. G. Eero
5. Eesti õiguskirjandus inglise, saksa, soome ja rootsi keeles. Koost. M. Ruttu

III. Referaatväljaanded

6. Summaria luridica. Koost. K. Puura
7. Summaria Socialia. Koost. T. Tammiksalu
8. Summaria Europensia. Koost. Euroopa Liidu infokeskus

IV. Uudiskirjanduse nimestikud

9. Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koost. A. Künnapas
10. Raamatukogunduse uudiskirjanduse nimestik. Koost. M. Stamm
11. Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses. Koost. K. Volt, M. Parts
12. Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika. Koost. M. Kölli, I. Kõrgema
13. Uued raamatud: õigus. Koost. M. Ruttu
14. Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid. Koost. M. Lillemäe
15. Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust. Koost. M. Tohver
16. Uut kunstikirjandust. Koost. E. Garšnek
17. Uut muusikakogudes. Koost. N. Leppik
18. Uut teatri- ja filmikirjandust. Koost. M. Karu

V. Sõnastikud

19. Raamatukogusõnastik. Koost. S. Lauk
20. Eesti üldine märksõnastik (täiendusvihik). Koost. S. Nilbe

VÄLJAANDED 2007**TRÜKISED****I. Rahvusbibliograafia väljaanded**

1. Raamatud 12/2006. Koost. kogude arenduse osakond
2. Raamatud 2006. Koost. kogude arenduse osakond
3. Eesti perioodika 1941-1944. Koost. K. Kaunissaar

II. Bibliograafiaväljaanded

4. Raamatukogunduse bibliograafia 2006. Koost. M. Stamm
5. Bibliographia iuridica Estonica 2006. Koost. M. Ruttu

III. Statistika väljaanded

6. Eesti rahvaraamatukogud 2006. Koost. M. Jõgi
7. Eesti rahvaraamatukogud. Estonian Public Libraries (voldik). Koost. M. Jõgi

IV. Riigikogu väljaanded

8. Riigikogu kroonika 2006/2007. Koost. P. Viljamaa
9. Riigikogu teatmik 2007. Koost. P. Viljamaa
10. Riigikogu Directory 2007. Koost. P. Viljamaa
11. XI Riigikogu voldik eesti, inglise ja saksa keeles. Koost. P. Viljamaa
12. Riigikogu X koosseis: statistikat ja kommentaare. Koost. A. Sikk
13. Riigikogu XI koosseis: 101 lühielulugu. Koost. G. Eero
14. The XIth Riigikogu: 101 biographies. Koost. G. Eero
15. Arhitektuurialbum Toompea lossist. Koost. parlamendiinfo keskus
16. Riigikogu Toimetised 15. Koost. R. Hillermaa, T. Soone
17. Riigikogu Toimetised 16. Koost. R. Hillermaa, T. Soone

V. Teadusväljaanded

18. Omanikumärgid vanaraamatus: artiklite kogumik. Koost. L. Petina
19. Acta Bibliothecae Nationalis Estoniae (ABNE). Nr. 11. Allseeria „Raamat ja aeg”, nr. 1. Ajalookirjutaja aeg. Koost. P. Lotman

VI. Info- ja reklaamväljaanded

20. Infoteaduste saal (voldik). Koost. M. Stamm
21. Parlamendi lugemissaal (voldik). Koost. T. Kallas
22. Filosoofiateave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. R. Tammai
23. Ajalehed Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. E. Eestleol
24. Järjehoidjad 8 tk. Koost. avalike suhete osakond
25. Kirjandusteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik, kordustrukk). Koost. K. Liivak
26. Haruldaste raamatute kogu (brošüür), eesti ja inglise keeles. Koost. kogude osakond
27. Arhiivkogu (voldik), eesti ja inglise keeles. Koost. kogude osakond
28. Kunstiteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik, kordustrukk). Koost. K. Ordlik, T. Koot

29. Rahvusraamatukogu aastaaruanne 2006, tegevuskava 2007
30. Rahvusraamatukogu aastaraamat 2006, eesti ja inglise k. Koost. A. Ottenson, T. Soone
31. Näituste osakond (voldik) eesti ja inglise keeles. Koost. K. Männi
32. Säilitus- ja ennistusosakond 40 (kogumik). Koost. M. Siiner
33. Kutsekaaned. Koost. R. Enna

VII. Eriprojektid

34. Kalender 2008. Koost. T. Soone
35. Näituse "Vanem Eesti kokaraamat" kataloog. Koost. U. Sildre, H. Remmelt
36. Eesti raamatukogud. Estonian Libraries 2007. Koost. E. Riet, E. Arnover
37. Reklaampostkaardid. Koost. R. Enna
38. Sajand Eesti puugravüüri klotsidel. Koost. J. Hain
39. Liivimaa kaartide lehed. Koost. M. Tohver, R. Enna

VIII. Standardid

40. RRS. Kirje struktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiaandmebaasides. Koost. J. Andresoo
41. RRS. Informatsioon ja dokumentatsioon. Viited inforessurssidele. Koost. E. Sandberg

IX. Rakendustrükised

42. Laenusedel (ühekordne). Koost. laenuosakond
43. Laenusedel (kolmekordne). Koost. laenuosakond
44. Ajalehe laenusedel (kolmekordne). Koost. laenuosakond
45. Ühe päeva kaart. Koost. laenuosakond
46. RVLi tellimiskaart. Koost. laenuosakond
47. Ajakirja jaotuskaart. Koost. kogude arenduse osakond
48. Sundeksemplari teekonnaleht. Koost. kogude arenduse osakond

X. Ajakiri Raamatukogu

49. Nr. 1.-6. + kalender. Koost. E. Riet, E. Arnover

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

I. Rahvusbibliograafiad

1. Uued Eesti raamatud. Koost. L. Tenno
2. Ametlikud väljaanded. Koost. R. Hillermaa
3. Eesti rahvusbibliograafia. Kaardid. Koost. M. Tohver

II. Bibliograafiad

4. Riigikogu liikmete kirjutised. Koost. G. Eero
5. Eesti õiguskirjandus inglise, saksa, soome ja rootsi keeles. Koost. M. Ruttu

III. Referaatväljaanded

6. Summaria Iuridica. Koost. K. Puura
7. Summaria Socialia. Koost. T. Tammiksalu
8. Summaria Europensia. Koost. Euroopa Liidu infokeskus

IV. Uudiskirjanduse nimestikud

9. Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koost. M. Reimal
10. Raamatukogunduse uudiskirjanduse nimestik. Koost. M. Stamm
11. Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses. Koost. Euroopa Liidu infokeskus
12. Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika. Koost. M. Kõlli, I. Kõrgema
13. Uued raamatud: õigus. Koost. M. Ruttu
14. Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid. Koost. M. Lillemäe
15. Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust. Koost. M. Tohver
16. Uut kunstikirjandust. Koost. E. Garšnek
17. Uut muusikakogudes. Koost. N. Leppik
18. Uut teatri- ja filmikirjandust. Koost. M. Karu

V. Sõnastikud

19. Raamatukogusõnastik. Koost. S. Lauk

LISA 3

RRi TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID 2006

- Ainz, Anne.** Raamatukoguhoidja Hille Tamme // Raamatukogu (2006) nr. 1, lk. 33-34.
- Ainz, Anne.** Ringi ümber Milleri : Voldemar Miller 95 // Eesti Kodu-uurimise Seltsi ja Eesti Muinsuskaitse Seltsi aastaraamat 2005. Tallinn, 2006, lk. 15-17.
- Ainz, Anne.** Rein Sarvesaare "Kaupo" // Oskar Kallase päev – XXI eesti raamatuteaduse konverents : 25. oktoobril 2006 Eesti Kirjandusmuuseumis : ettekannete teesid. Tartu, 2006, lk. 21-22.
- Andresoo, Janne.** Digitaalse mälu seminar Tallinnas // Raamatukogu (2006) nr. 1, lk. 27-28.
- Andresoo, Janne.** Tavapärase ja enneolematu Seouli aastakonverents // Raamatukogu (2006) nr. 6, lk. 37-38.
- Andresoo, Janne.** Valikud ajas ja ruumis // Raamatukogu (2006) nr. 1, lk. 4.
- Arnover, Ellen.** Raamatukoguhoidjast poeta laureatuseks // Raamatukogu (2006) nr. 2, lk. 36.
- Felt, Kairi.** Projektist ERIK@ veebiressursside arhiivini // Raamatukogu (2006) nr. 3, lk. 10.
- Felt, Kairi.** Kaastöö projekti Web Cultural Heritage trükiväljaandele: Web Cultural Heritage : Culture 2000 project 25. 9. 2005 - 24. 9. 2006 / European Commission, Directorate-General for Education and Culture ; Culture 2000. - Prague: National Library of the Czech Republic, 2006.
- Gergeležiū, Aurika.** The publishing scene for music research in Estonia // *Fontes artis musicae*. Vol. 51 (2004) no 3-4, pp. 279-283. (Ilmus 2006. aastal).
- Jõgi, Margit.** Development of Estonian public libraries during the last decade (1994-2004) // Management, marketing and promotion of library services based on statistics, analyses and evaluation. München, 2006, pp. 153-160. (IFLA publications ; 120/121).
- Kiisa, Krista ; Enna, Rita.** Projekt reUSE. Digitaalne arhiivisüsteem DIGAR // Raamatukogu (2006) nr. 3, lk. 11-12.
- Kurvet, Mare.** Bibliograafia olemus ja olulisus // Raamatukogu (2006), nr. 2, lk. 39.
- Lauk, Siiri.** ERÜ terminoloogiatoimkond tähistas 35. tegevusaastat oskuskeeleseminariga // Raamatukogu (2006) nr. 5, lk. 34-35.
- Lauk, Siiri.** Hea keel: kus, mida, millal ja milleks? // Raamatukogu (2006) nr. 1, lk. 20-21.
- Liivamets, Maire.** Meelespidamine igal juhul // Keel ja Kirjandus (2006) nr. 12, lk. 999-1000.
- Lotman, Piret.** Heinrich Stahli rootsikeelse katekismuse võimalikke lähtepunkte // Eesti teoloogilise mõtlemise ajaloost. Tartu, 2006, lk. 26-37.
- Lotman, Piret.** Heinrich Stahli ülestõusmisaja jutluste retoorikast // Oskar Kallase päev – XXI eesti raamatuteaduse konverents : 25. oktoobril 2006 Eesti Kirjandusmuuseumis : ettekannete teesid. Tartu, 2006, lk. 17-19.
- Lotman, Piret.** Humanitaarteadlane infoühiskonna raamatukogus // Riigikogu Toimetised (2006) nr. 13, lk. 215-218. - Sisaldab bibliograafiat.
- Lotman, Piret.** Raamatukoguhoidja infoühiskonna teadusraamatukogus // Raamatukogu (2006) nr. 4, lk. 20-21. - Sisaldab bibliograafiat.
- Lotman, Piret.** Забытый новый город // Tuna : Ajalookultuuri ajakiri (2006) : Спецвыпуск по истории Эстонии с 17 по 20 век, lk. 38-48.
- Lushchik, Maria ; **Mikson, Margit** ; Sikk, Maiu. Estonian interlending and document supply : historical experience and today's reality // *Interlending & Document Supply* (2006) no 1, pp. 21-23.
- Nuut, Anu.** Evaluation of library performance : current developments in Estonia // *Performance Measurement and Metrics* (2006) no 3, pp. 163-172. - Sisaldab bibliograafiat.
- Olonen, Riin.** Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium aastal 2003 // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2003. 15. Tallinn, 2006, lk. 118-124.
- Remmelt, Helle.** Arhiivkogu juubelinäitus tõi külastajatetulva // Raamatukogu (2006) nr. 2, lk. 23-24.
- Riet, Ene.** Olulist ajakirjast Raamatukogu // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2003. 15. Tallinn, 2006, lk. 59-61.
- Riet, Ene ; Jõgi, Margit.** Mida ütleb statistika? // Raamatukogu (2006) nr. 5, lk. 10.
- Riisalu, Katre.** Music in Estonian research libraries // *Fontes artis musicae*. Vol. 51 (2004) no 3-4, pp. 284-289. (Ilmus 2006. aastal).
- Sandberg, Endla.** Tea ja kasuta standardeid! // Raamatukogu (2006) nr. 5, lk. 20-21.
- Schvak, Toomas.** Kultuuripärandi digiteerimisest ja säilitamisest // Raamatukogu (2006) nr. 5, lk. 30.
- Schvak, Toomas.** Mugav juurdepääs Euroopa kultuuri- ja teadusinfole // Riigikogu Toimetised (2006) nr. 14, lk. 219-220.
- Siiner, Mari.** Säilitamine versus digitaalne säilitamine? // *Renovatum anno 2006*. Tallinn, 2006, lk. 66-68.
- Talvi, Krista.** Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu tegevusest 2003. aastal // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2003. 15. Tallinn, 2006, lk. 96-107.
- Talvi, Krista.** Eesti Rahvusraamatukogu alustab sügisel kutsekoolitusega // Raamatukogu (2006) nr. 4, lk. 22-23.
- Tohver, Margit.** Ruumiinfo Eesti Rahvusraamatukogus // *Geodeet* (2006) nr. 33, lk. 49.

Valm, Tiiu. Muudeti Rahvusraamatukogu seadust // Raamatukogu (2006) nr. 3 , lk. 24.

Valtna, Mai. Kehtima hakkab uus ISBN standard // Raamatukogu (2006), nr. 6, lk. 22-23.

Viljamaa, Piret. Parlamentaarsed uudised // Riigikogu Toimetised (2006), nr. 13, lk. 219-227 ; nr. 14, lk. 225-233.

Viljamaa, Piret. Stephen Coleman – maailma esimene e-demokraatia professor // Riigikogu Toimetised (2006), nr. 14, lk. 234-236.

LISA 4

RRi TÖÖTAJATE ETTEKANDED 2006

- Rahvusvaheline seminar *Free access to information: myth or modus operandi?* (02.02., Tallinn)
Access to information in the information society. The case of Estonia (E. Loddes)
- IV bibliograafiapäev TLÜ Akadeemilises Raamatukogus (16.02., Tallinn)
Eesti rahvusbibliograafia andmebaas – väljakutsed ja võimalused (A. Gergeležiū)
Bibliograafia – kelle, milleks? (M. Kurvet)
- Teadusraamatukogude talveseminar (08.03., Kääriku)
Digitaalraamatukogud Eestis – kas kogude või teenuste võrk? (M. Reial)
- Emakeelepäev *Minu erakond on eesti keel* (14.03., Tallinn)
Kas ja kuidas on võimalik kirjakeelt teadlikult suunata? (S. Lauk)
- Ida-Virumaa raamatukogude piirkondlik seminar (22.03., Narva)
Raamatukogu kui ruum (T. Valm)
- Rahvaraamatukogude direktorite nõupidamine (30.03., Tallinn)
Eesti rahvaraamatukogud 2005. aastal: statistiline kokkuvõte (M. Jõgi)
- Jõgeva maakonna keskraamatukogu konverents *Raamatukogude roll Põltsamaa ajaloo* (20.04., Põltsamaa)
Eestlased, kirjastajad ja maailm 17. sajandi esimesel poolel (P. Lotman)
Krahv A. Bobrinski raamatukogu Põltsamaa lossis (L. Petina)
- TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia erialapäev (20.04., Viljandi)
Hübriidraamatukogu – 21. sajandi raamatukogu (T. Valm)
- Projekti TEL-ME-MOR piirkondlik ekspertide seminar (24.-25.04., Varssavi)
Preservation of digital cultural heritage – national initiatives in Estonia (J. Andresoo)
- Raamatukoguhoidjate konverents (05., Jekaterinburg)
Rahvaraamatukogude süsteemist Eestis (B. Buracinski)
- Kärkla Linnaraamatukogu 135. aastapäeva seminar (18.05., Kärkla)
Kirjanduse erihoid nõukogude ajal (P. Martin)
- Võrumaa raamatukogutöötajate teabepäev (07.06., Võru)
Raamatukogud ja sotsiaalne keskkond (T. Valm)
- IAMLi aastakonverents (17.-23.06., Göteborg)
National Report 2005/2006 (A. Gergeležiū)
- Rahvusvaheline välisbalti arhiivide konverents Eesti Kirjandusmuuseumis (27.06.-30.06., Tartu)
Cultural heritage of Estonian diaspora in National Library of Estonia: practices and opportunities (M. Volt)
- IST4Balt Project Workshop *Baltic ICT community on the Way to FP7* (29.-30.06., Tallinn)
TEL-ME-MOR – The European Library: Modular Extensions for Mediating Online Resources (J. Andresoo, T. Schvak)
- Rahvaraamatukogude seminarilaager (08.-10.08., Nõo)
Eesti Rahvusraamatukogu alustab sügisel kutsekoolitusega (K. Talvi)
Hübriidraamatukogu – 21. sajandi raamatukogu (T. Valm)
- Ennistuskoda Kanuti seminar *Raja vanausuliste raamatud ning nende konserveerimine* (25.08., Lutike)
Vanausuliste trükiste ja köidete eripära (L. Petina)
- Liberi kaardikoguhoidjate konverents (29.08.-03.09., Pariis)
Rapport National d'Estonie de 2004 à 2006 (M. Tohver)
- Teadusraamatukogude suveseminar *Ülikooli ja mäluasutuse koostöö – teadlaselt praktikule* (19.-20.09., Ojaäärse)
Ülikooli ja mäluasutuse koostöö kogude säilitamisel (M. Siiner)
Koostöö sihtrühmadega Rahvusraamatukogu kasutajakoolituse arendamisel (H. Ojasaar)
Teenuse kvaliteedi ja lugeja rahulolu uuringud Eesti Rahvusraamatukogus (A. Veinberg)
- Leedu piirkondlik rahvaraamatukogude direktorite nõupidamine (28.09., Zarasai)
Eesti raamatukogude võrgu kujunemisest aastani 2006 (M. Jõgi)
- Terminoloogiaseminar *Raamatukoguterminoloogia 35* Eesti Rahvusraamatukogus (05.10., Tallinn)
Terminoloogiatööst pidu- ja argipäevaseks (J. Andresoo)
- Tartu Ülikooli Raamatukogu seminar *Digitaalne raamatukogu ja selle kasutaja. III* (25.10., Tartu)
10 aastat hiljem (M. Reial)
- Oskar Kallase päev – XXI eesti raamatuteaduse konverents Eesti Kirjandusmuuseumis (26.10., Tartu)
Heinrich Stahl'i ülestõusmisaja jutluste retoorikast (P. Lotman)
Rein Sarvesaare "Kaupo" (A. Ainz)

- Ettekandepäev *Auvis – elementaarne või elitaarne?* Tallinna Keskraamatukogus (03.11., Tallinn)
Muusika ja autoriõigus eri maade seadusandluses (A. Gergeležiū)
- Soome raamatukoguhoidjad Eesti Rahvusraamatukogus (08.11., Tallinn)
Research and Development Centre at the National Library of Estonia (J. Andresoo)
Estonian public libraries 2006 (M. Jõgi)
National Library of Estonia – gateway to information society (T. Valm)
- Moskva Ülikooli haruldaste raamatute osakonna juubelikonverents (13.-15.11., Moskva)
Eesti Rahvusraamatukogu vene haruldaste raamatute kolleksioon: kogu ajalugu ja provenients (L. Petina)
- Geograafiapäev Eesti Rahvusraamatukogus (15.11., Tallinn)
Ruumiinfo Eesti Rahvusraamatukogu kartograafia- ja geograafiasaalis (M. Tohver)
- Trüki- ja kirjastuskonverents 2006 (23.11., Tallinn)
Raamat kui isiksus (M. Liivamets)
- Läti Rahvusraamatukogu kolleegide vastuvõtmise Eesti Rahvusraamatukogus (23.11., Tallinn)
NLE Research and Development Centre (J. Andresoo)
Library statistics (M. Jõgi)
Raamatukogu, Estonian professional magazine for librarians (E. Riet)
Library terminology and dictionary of library terms (S. Lauk)
User education of young adults in NLE (H. Ojasaar)
NLE Information Sciences Reading Room (M. Stamm)
- Rahvusvaheline konverents *Reformation und Konfessionalisierung in Gesellschaft, Literatur, Theologie, Kunst und Architektur im Baltikum 1500 bis 1721* (24.11., Tallinn)
Probleme der Rhetorik in der estnischen und lettischen geistlichen Literatur zu Beginn des 17. Jahrhunderts (P. Lotman)
- Seminar Poola Rahvusraamatukogus *Eesti ja Läti, nii lähedased, kuid siiski veel vähe tuntud* (04.12., Varssavi)
National Library of Estonia – gateway to information society (T. Valm)
- Kirjandusfoorum *Paabeli raamatukogu* (15.-16.12., Tallinn)
Räägime kriitiku vabadusest (M. Liivamets)

LISA 5

RAAMATUKOGUTÖÖTAJATE TÄIENDKOOLITUS 2006

Eesti raamatukogutöötajatele

- **26. jaanuar** *Rahvusraamatukogu vene haruldaste raamatute kogu koostis ja provenients, Peterburi bibliofiilide raamatud Eesti Rahvusraamatukogus.* (19 vene kooliraamatukoguhoidjat);
- **30.-31. jaanuar** *Meetodid täiskasvanukoolituses, ANDRASE jätkukoolitus.* (25 osalejat maakonna/linna keskraamatukogudest, Tartu Ülikooli Raamatukogust, RRist);
- **8.-10. veebruar** *Täiskasvanute koolitaja loovustreening, ANDRASE jätkukoolitus.* (25 osalejat maakonna/linna keskraamatukogust, Tartu Ülikooli Raamatukogust, RRist);
- **2. märts** *Vene haruldaste trükiste infoallikad: tähtsamad bibliograafiad, veebikataloogid, andmebaasid. Raamatukogudevaheline laenus.* (19 vene kooliraamatukoguhoidjat);
- **9. märts** *RRi andmebaasid. Info otsimise juhendamine ning infoallikate hindamine.* (10 osalejat kooliraamatukogudest);
- **22.-23. märts** ANDRASE koolitaja koolituse lõputööde kaitsmine ning 9-kuulise kursuse lõpetamine. Kursus sai toetust ESF projektilt "Toimiv elukestva õppe ruum", meede 1.1. (25 osalejat);
- **27.-28. aprill** ja **25.-26. mai** *Juhtimisalane koolitus.* (17 maakonna/linna keskraamatukogude direktorit, 1 RRI osakonna-juhataja);
- **9. mai** *Paberi konserveerimine Eestis.* (Konserveerimise peaspetsialistid Eesti mäluasutustest);
- **17. mai** ja **7. juuni** *Tekstitöötuse ABC* (15 osalejat Harjumaa raamatukogudest);
- **8.-10. august** *Rahvaraamatukogude seminarlaager* Tartumaal, Nõos. Korraldasid Tartu Linnaraamatukogu, Kõrvküla raamatukogu, Rahvusraamatukogu ja Kultuuriministeerium. (50 osalejat rahvaraamatukogudest ja RRist);
- **17. oktoober** Säilitusteemaline infohommik (Eesti Lastekirjanduse Teabekeskuse töötajad);
- **23.-28. oktoober** Kutsekoolituse I moodul *Raamatukogunduse ja infoteaduse alused.* (25 osalejat);
- **27. oktoober** *Desinfitseerimine Rahvusraamatukogus.* Koolituspäev muuseumitöötajatele;
- **3. november** Koolitus Tallinna paberikonservaatoritele Kunstmuuseumis;
- **20.-24. november** Kutsekoolituse V moodul *Eesti raamatu, bibliograafia ja raamatukogunduse ajalugu.* (25 osalejat);
- **30. november** Eesti standard EVS-ISO 14416 Informatsioon ja dokumentatsioon *Raamatute, perioodika- ja jätkväljaannete ning teiste paberdokumentide koitmisele esitatavad nõuded arhiivides ja raamatukogudes;*
- **1. detsember** *MS EXCELi koolitus.* (16 Harjumaa raamatukoguhoidjat).

RRi töötajatele

- **3.-4. oktoober** Juhtimiskoolitus *Spetsialistist juhiks* (17 osalejat);
- **20., 24., 30. märts** *Rahvusraamatukogu kasutajakoolituse koolitajate koolitus* (17 osalejat);
- **21.-22. september** *Teeninduse juhtimine Rahvusraamatukogus* (16 osalejat);
- **5. aprill – 31. mai** *Köiteajalugu* (35 osalejat);
- **9.-24. november** *Uute töötajate päevad* (28 osalejat);
- **28. november** Seminar *Kolleegilt kolleegile* (40 osalejat);
- **4 koolitust septembris, 3 oktoobris, 2 novembris, 2 detsembris** *Euroopa Raamatukogu* (kõik teenindavad osakonnad);
- **15. märts - 30. juuni** Vene keele kursus.

RAAMATUKOGUTÖÖTAJATE TÄIENDKOOLITUS 2007

- **15.-20. jaanuar** Kutseõppe II moodul *Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rakendamine raamatukogus;*
- **24.-25. jaanuar** Keskraamatukogude direktorite juhtimisalane jätkukoolitus;
- **8. veebruar** I osa *Standardid – mis ja milleks? Standardiinfo ja standardite hankimine.* II osa *Tutvustame kirjastandardit: Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendielemendid ja vorminõuded. Osa 1: Kiri / Eesti standard EVS 882-1:2006;*
- **3.-14. veebruar** *Avaliku esinemise kursus: kõne koostamine, auditooriumi analüüs, kõne viimistlus ja näitlikustamine;*
- **20.-21. veebruar** Keskraamatukogude direktorite juhtimisalane jätkukoolitus;
- **21. veebruar** *Infoteaduste teabe ABC;*
- **6. märts** Eesti kirjandus. I osa;
- **12.-17. märts** Kutseõppe III moodul *Kogude kujundamine, kirjeldamine, säilitamine;*
- **20.-21. märts** *Avaliku esinemise kursus: esinemine. Mida Sa kardad, miks?;*
- **29.-30. märts** *Iga suur algab väikesest* (jätkukoolitus andragoogidele);
- **4. aprill** Eesti kirjandus. II osa;

- **19.-20. aprill** Iga suur algab väikesest;
- **23.-28. aprill** Kutseõppe IV moodul *Kogude ja informatsiooni kättesaadavaks tegemine*;
- **3. mai** Eesti kirjandus. III osa;
- **29. mai** Kutseõppe kursuse lõpetamine;
- **oktoober - detsember** RRI kutseõppe uus kursus.

KONVERENTSID, SEMINARID 2007

- **15. veebruar** Infopoliitika foorum IV *Inforuumis kaotsi läinud*;
- **14. märts** Emakeelepäev *Meie igapäevane emakeel*;
- **28. märts** Seminar *Eesti raamatukogude koondkataloogid*;
- **12. aprill** Seminar *Teenusekvaliteet - raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja*;
- **7.-10. mai** Rahvusvaheline foorum *Making a difference: moving towards library 2.0*, Helsingi/Tallinn;
- **27.-30. juuni** Baltimaade rahvusraamatukogude seminarilaager LiLaEst 2007 Saaremaal;
- **7.-9. august** Rahvaraamatukogude 27. seminarilaager Viljandimaal;
- **11.-12. september** Teadusraamatukogude seminar Ojaäärsel;
- **4. oktoober** Terminoloogiaseminar *E-keskkond - lisaväärtus või uus paradigma?*;
- **23. november** II rahvusvaheline seminar *Digitaalne mälu = Digital memory*;
- **november** Kirjandustuur *Eesti kirjanikud Eesti raamatukogudes*.

LISA 6

NÄITUSED 2006

Jaanuar

- Eesti menuraamatud 2005
- *Inimnäoline Islam* / fotod
- Karl Ast 120 / raamatud ja dokumendid
- Kadri Aavik *Lõuna-Aafrika kontrastid: Elu Khayelitshas* / fotod
- *Meeleheide ja lootus. Elu Terezinis läbi laste silmade* / Tšehhi Vabariigi Suursaatkonna korraldatud näitus genotsiidiohvrite mälestuseks / laste joonistuste reproduktsioonid
- Soome kauneim raamat ja raamatuparemik 2004

Veebruar

- 25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2005
- Eesti riiklikud teenetemärgid: 70 aastat Eesti riiklike teenetemärkide esimese seaduse vastuvõtmisest
- Heljo Männi juubelinäitus *Kirjutades tagasi lapsepõlve*
- Linda Markus / maal, ekliibris
- Siberi ökokogukonna kunstnikud Nikolai Onishchenko, Igor Goncharov, Vissarion / maal
- Eesti Kujundusgraafikute Liidu graafilise disaini aastanäitus *Trükitud*

Märts

- Anton Palvadre - Eesti esimese õiguskantsleri 120. sünniaastapäev
- Dieter Josef / graafika (Austria)
- *Eesti nimed: nimeuurimine ja -korraldus Eestis*. Emakeelepäeva traditsiooniline näitus
- Eesti Teadusfond 15 / raamatud ja dokumendid
- *Eestile elatud elu: Lennart-Georg Meri (1929-2006)* / mälestusväljapanek
- *Ibsen meie ajas. Olla kirjanik - see tähendab näha* (Norra)
- Karel Votipka *Lux materiae* / ehtekunst (Tšehhi)
- Keskkonnaprobleemid / raamatud ja dokumendid
- Noored kunstiga aidi ja narkootikumide vastu. Nõmme Noortemaja kunstinäitus
- *Vanaisad*. Ove Büttneri segatehnikas maalid ja Tiit Rammuli suuremõõtmelised fotomontaažid
- President Lennart Meri välismaised riiklikud teenetemärgid
- *Taevase kodu poole*. Fotonäitus Paavst Johannes Paulus II esimese surma-aastapäeva mälestuseks (Poola)

Aprill

- *10 isiksust Tšehhi graafikas*
- Eesti ja Soome puuetega inimeste kunstinäitus *Tänu*
- *Eesti kirjanikke ja teatritegijaid aastaist 1918-1940* / raamatud ja dokumendid
- Rait Prääts *Nagu päev ja nagu öö* / klaasskulptuurid
- Sofija Veiveryte ja Živile Liugailaite / maal (Leedu)
- Tauno Kangro *Eksootilised retked* / pastelljoonistus, skulptuur
- *Uued metseenid*. Itaalia pankade kunstiraamatud
- Ülo Vilimaa *Hingevabadus* / segatehnika

Mai

- *Elada üheskoos*. Mälestusi Osmani impeeriumi rahvaste kooselust (Türgi)
- Endel Grensman *Linnu Eesti* / fotod
- Frank Zappa (1940-1993)
- Heleliis Hõim *Ärgata, et tappa unenägu? Tänan, ei!* / maal
- *Illus aeg* / keraamika ja lilleseade
- *Lapsed ja vägivald* / raamatud ja dokumendid
- *Läbi lillede* / köitekunst
- Põhjamaade Ministrite Nõukogu. *Meie Põhjala*
- Qin Bailan / maal (Hiina)
- Rimantas Dichavicius *Naise visioon ja ilu* (Leedu)

Juuni

- 150 aastat fotokunsti Hispaanias
- *Azulejo - kunst Portugalis* (Portugal)
- Hans Sisa isikunäitus / maal (Austria)
- Krahv N. P. Rumjantsevi raamatukogu Venemaa kultuurielus
- Manuel Baldemor *Tallinn Filipiini kunstniku silmade läbi* / maal

August

- Asta Venderi raamatuillustratsioonid
- Eesti keraamika ülevaatenäitus
- Füüsika-matemaatikadoktori, professor Vladimir Plehhanovi personaalnäitus
- *Kolm säästva restaureerimise lugu: Eesti, Soome, Rootsi: Varangu mõis, Helsingi vana kiriku pargi värav ja Mälsåkeri loss* / stendinäitus (Soome, Rootsi)
- *Loovuse ristteel*. Uue ja vana põimumine Sloveenia käsitöökunstis

September

- *Euroopa Liidu neli vabadust* / raamatud ja dokumendid
- *Vabariigist vabariiki*. 80 aastat professionaalse filmiajakirjanduse sünnist Eestis
- Kirjakunstnik Villu Toots 90
- *Pealt kullakarvaline. Mozart - rokokoo - kuld* / köitekunst
- *Sotsiaalpoliitika probleeme* / raamatud ja dokumendid
- *Teater Estonia 100* / plakatid ja raamatud
- *Vana-Hiina pronksikunsti tippethked*

Oktoober

- Kaljo Põllu uuemat maaliloomingut
- Kalli Kalde / maal
- Raamatud Iisraelist: Heebrea Kirjanduse Tõlgete Instituudi väljapanek
- *Sada aastat Beckett'i sünnist* (Iirimaa)
- *Soome ajaloolased Eesti ajaloo uurijatena*
- *Volgamaa rahvaste rahvariided*

November

- Harald Nordbergi isikunäitus / raamatuillustratsioon (Norra)
- *Riigiõigus* / raamatud ja dokumendid
- *Soome parlament (Eduskund) 100*
- Tallinna II illustatsioonitriennaal *Pildi jõud* (Eesti, Soome, Poola, Taani, Norra, Rootsi, Saksamaa, Venemaa, Läti, Leedu)

Detsember

- *Eesti esimene näitekirjanik August Kitzberg* / raamatud ja dokumendid
- *J. V. Snellman 200* (Soome)
- *Oma raamat*. Laste omaloominguliste raamatute näitus
- Tarbekunsti jõulumüük
- *Teekond vabariigini: Mustafa Kemal Atatürk* (Türgi)
- Valli Lember-Bogatkina juubelinäitus *Visioonid*

Rändnäitused 2006

2006. aastal valmis neli rändnäitust: *Maaillmanimega pianistid, Eesti ja euro, Lõuna-Aafrika kontrastid: elu Khayelitshas ja Iseseisvust taastamas*. Uuesti kujundati rändnäitus *Üks ennemuistne Eesti jutt. Kalevipoeg*. Väljaspool Eesti Rahvusraamatukogu eksponeeriti 13 näitust, neist välisriikides 6 ja Eestis 7.

- *H. C. Andersen 200. Kõige uskumatum* / Balti raamatumessil Vilniuses, Leedu Lastekirjanduse Keskuses, Leedu Rahvusraamatukogus, Haapsalu Linnagaleriis, Nõmme Gümnaasiumis
- *Eesti aabitsa lugu* / Ungaris
- *25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2005* / Saare Maakonna Keskraamatukogus, Moskva Keskraamatukogus, Narva Muuseumis, Soome Rahvusraamatukogus
- *Lõuna-Aafrika kontrastid: elu Khayelitshas* / Saare Maakonna Keskraamatukogus
- *Iseseisvust taastamas* / Toompea lossis
- *Maaillmanimedega pianistid Eestis* / Eesti Kontserdi saalis

NÄITUSED 2007

Jaanuar

- *Draamat / nahakunst*
- Eesti menuraamatud 2006
- Eesti Vabariigi presidendile Toomas Hendrik Ilvesele saadetud jõulukaardid
- Euroopa ja Venemaa energiapoliitika
- *Exodus - juudi rahva ajalugu*
- Kirke Saarma *Puu*
- Ove Büttner ja Tiit Rammul *Loomaaed*
- *Sajand Eesti puugravüüri klotsides: 1840-1940*
- Tallinna Bibliofiilide Klubi 30

Veebruar

- 25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2006
- Eesti riiklikud teenetemärgid
- Kirjastus Juura 15
- *Maa värvid*
- Soome kauneim raamat ja raamatuparemik 2005
- *Tänapäeva Valgevene / Valgevene Rahvusraamatukogu*

Märts

- Eduard Wiiralti kunstiauhind
- Exlibris
- Naistevastane vägivald
- Tšehhi raamatuillustratsioon

Aprill

- Erich Lessing *75 pilti Euroopast*
- Euroopa Leping 50
- Sirje Keva, Sirje Kuuskmann, Anu Roosma *Kannud, vakad ja kaheksakand*
- Sirje Kriisa, Marje Kask, Raivo Vahtra *Nosce te ipsum*
- Ukraina maal ja keraamika
- Ülo Vilimaa

Mai

- Festivali Orient raames toimuv näitus
- Jüri Arrak ja Tauno Kangro
- *Kroon, leib, roosid. Elisabeth v Thüringen 800*
- Maasike Maasik. Tekstiil
- *Minu raamat. Nahakunst*
- *Portugal - places of world heritage*

Juuni

- Haridus kõigile - ÜRO, UNESCO, UNICEFi, OECD ja Maailmapanga väljaanded
- James Joyce
- *Tangible and intangible cultural heritage in Lithuania / Leedu Rahvusraamatukogu*
- Tõnis Laanemaa

August

- Caius J. Spillner
- Meelis Luks
- Ukraina ikoonid
- VII Riigikogu ja Vabariigi Presidendi valimised - esimesed valimised taasiseseisvunud Eestis

September

- Vanimad Eesti kokaraamatud
- Eesti Piirivalveamet 85
- Geoloogia Selts
- Kokaraamat nahakunstis

Oktoober

- Eesti ajaloo käsitus Soomes
- EKA soome-ugri uurimisprogrammi 2007. a. ekspeditsiooni tööde näitus
- *They had faith in Turkey*
- Volga-äärsete tudengite looming

November

- *Eesti Kubermangu Ajutine Maanõukogu e. Maapäev - sündmusi 90 aastat tagasi*

Detsember

- Jaan Pärn
- Margus Tiitsmaa
- Riigiõigus
- Eesti Rahvusraamatukogu säilituskogu 40